

Déli Hírlap

egjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népkegyesség lapja

A Timiș-Torontali törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Első lépés a feszültség enyhülése felé

Irtta: GYÁRFÁS ELEMÉR dr. a Romániai Magyar Népkegyesség elnöke

Bécsi döntésben irt hat hónapos optálási határidő zdi ontjának egyetértő megállapítása tárgyában 1941. bruar 26-án megkötött nemzetközi egyezmény aláírása pesan az új magyar külügyminiszter, Bárdossy László, nek hat éves bucurestii működéséről egyforma tisztelet- l és nagybecsüléssel emlékeznek meg a román közélet nyezői s az itteni magyarság vezetői, a kitünő modoru rutescu budapesti román követ előtt annak a remény- gének adott kifejezést, hogy ez a megállapodás a román- agyar viszonyban új éra kezdetét fogja jelenteni. Ugyan- t akarjuk hinni mi is, akiknek sorsa jövője, sőt minden- pi életünk nyugalma is, a bécsi döntés óta fokozott mér- lken függ attól, hogy feszült vagy barátságos-e a szony a két állam között.

Az új határok megvonása óta az 1941. február 28-iki zyezmény az első nemzetközi megállapodás a két állam zött, melyet nagynehezen sikerült tető alá juttatni. rdesmes tehát visszapillantani arra az utra, melyet a két lam diplomáciája a bécsi döntés óta megfutott, míg ehhez z első megállapodáshoz el tudott jutni.

A román-bolgár tárgyalások Craiovában hetekig tartóttak s minden részletkérdést pontosan szabályozó nem- etközi egyezményrel zárultak, melynek előírásai alapján agyobb zökkenők és jelentősebb surlódások nélkül le- onyolható volt a Bulgáriának átengedett területek ki- rítése. A bécsi döntés ezzel szemben órák alatt készült s mindössze néhány alapvető szöveggel le, melyeknek n- rtelmezése is beható tárgyalást igényelt, a végrehajtás nédozatainak szabályozása pedig ugyanolyan körültekintő szletmunkát követelt, minő a román-bolgár egyezmény volt. A tengelyhatalmak a két érdekelt kormányt enged- k- t át mindezeknek rendezését s maguknak csak vita ese- rére a döntés jogát tartották fenn. A tárgyalások e célból szeptember 15-én meg is indultak Budapesten a két kor- mány által kiküldött bizottságokban, melyek a megoldandó kérdésekre tekintettel nem kevesebb, mint t i z e n h á r o m bizottságot alakítottak s ezek meg is kezdték nehéz mun- kájukat.

Közben azonban a kiűrités és bevonulás rendén tett intézkedések következtében olyan feszültség támadt a két kormány között, mely jelentősen akadályozta a tárgyalá- sok eredményes folytatását s mivel lényegbevágó differen- ciák merültek fel a követendő módszerre s a megoldandó kérdések sorrendjére nézve is, október 10-én a tárgyalások a két kormány között sajnálatosan megszakadtak s noha néhány legsürgősebb kérdésre, így az optálás, határfor- galom, amnesztia stb. égetően fontos problémáira nézve a szövegek már majdnem készen állottak, a két kormány a tengelyhatalmak döntéséhez fordult felmerült vitáiban.

A tengelyhatalmak vegyes bizottságokat küldtek ki a vitás területekre, ezeknek jelentése alapján november 25-én hét pontban újabb követendő elveket irtak elő s a két kormányt a tárgyalások újrafelvételére hívták fel. E felhívás alapján a magyar kormány november 30-án a tárgyalásoknak Budapesten való továbbfolytatására hívta meg a román bizottságot. A román kormány azonban az újabb tárgyalások megkezdése előtt december 14-én to- vábbi előzetes kérdések rendezését kérte a tengelyhatal- maktól, melyek erre csak 1941. január 5-én adták meg válaszukat. Ennek birtokában január 8-án a román kor- mány hívta meg tárgyalásra Sinaia-ba a magyar bizott- ságot. Ezuttal azonban a magyar kormány ítélte szük- ségesnek, hogy indokolt emlékiratban a tengelyhatalmak figyelmébe ajánljon bizonyos szempontokat, melyek összef- függésben voltak, részben igazolást nyertek, de egyben bi- zonyos fokig tárgytalanokká is váltak a Romániában pár nap múlva, január 22—24-én bekövetkezett eseményekkel.

Amennyire mi, kívülállók meg tudtuk ismerni a meg- egyezés, sőt a tárgyalások újrafelvétele útjában álló aka- dályokat, úgy éreztük, hogy ezeknek jelentős része elhárít- aható Antonescu tábornoknak a szélsőséges elemek leküz- désében kivívott sikere által. Még bizakodóbbá vált opti- mizmusunk, midőn a magyar külügyi politika irányítását Bárdossy László vette át, aki mint Magyarország bucure- stii követe a legnehezebb körülmények között az ellen- téték egész sorozatát juttatta szerencsés megoldáshoz kö- vetkeztes, őszinte jószándékkal, éleslátással, emberek- ről és viszonyokról való tökéletes tájékozottságával és t. rgyismeretével.

Az 1941. február 28-iki egyezmény aláírása igazolta bizakodó optimizmusunkat. Most már remélni merjük, hogy ezt az első lépést követni fogja a további égetően fon- tos és sürgős kérdések: a határforgalom, az amnesztia stb. egyetértő szabályozása s nosokára sor kerülhet az októ- ber 10-én sajnálatosan megszakadt bizottsági tárgyalások továbbfolytatására és várva-várt eredményes befeje- zésére is.

Az 1941. február 26-iki egyezmény megkötésének előz- menyei és kísérő körülményei feltárták azonban azt is, hogy milyen nagy nehézségek küzdendők még le, mennyire megmérgeződött körülöttünk a légkör, mily nagyvá nőtt a bizalmatlanság és feszültség s következőleg tisztában kell iennünk azzal, hogy márol-holnapra nem várhatjuk az ősz- szes függő kérdések harmonikus megoldását, hanem ennek sikere érdekében felvilágosító, közvetítő, ellentéteket ki- egyenlítő s félreértéseket tisztázó munkánkkal közre kell működünk komolyan és őszintén mindannyiunknak, akik magasabb szempontból e kérdések barátságos megoldását óhajtuk s akiket elsősorban sajtának a mostani rendezet- lenségből fakadó hátrányok.

E vonatkozásban az északkeleti romániaság s a dél- erdélyi magyarság érdekei, sőt érzelmei is azonosak és egy- behengzők, mert, sajnos, itt és ott egyaránt ugyanazok a tényezők és körülmények idézték elő a mostani feszült- séget.

Valóban úgy történt, hogy — itt és ott — igen sokan, „minden komoly ok és bucsuszo nélkül üldözték nyájuk- at, ... hogy odaát, mint mártírok és üldözöttek magukat innepeltessék és jó, sőt nagyon jó elhelyezést igényel- jenek”. Naponta láttuk és tapasztaltuk, hogy „ezek a saját maguk csinálta mártírok mérgezték meg a légkört és ad- ta” elő rémdrámákat.”

A magyar külügyminiszter németországi látogatása

A magyar nép tisztában van Németország szándékaival

Münchenből jelenti a Rador: Bárdossy László dr. magyar külügyminiszternek a Führerrel folytatott megbeszéléséről a következő hivatalos jelentést ad- ták ki:

A Führer pénteken délben, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében, fogadta Bárdossy László dr.-t, Magyarország külügyminiszterét. A ta- lálkozó a Führer müncheni palotájában történt és

A birodalom minden támogatást megad Magyarországnak

Berlinből jelenti a Rador: Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a Münchenben tartózkodó magyar külügyminiszter tiszteletére rendezett fogadáson be- szédet mondott és ebben a következőket jelentette ki: Németország és Magyarország a világháborut követő szomorú időkben kitartott egymás mellett, mindkét ország meg lévén győzödre arról, hogy a föl- támadás napja egyszer el fog érkezni.

A közös szenvedés közös cselekvésre indított bennünket.

Amidőn Németország újból a világ leghatalmasabb nemzetei közé emelkedett, meglepéssel tapasztalta, hogy egyidejűleg Magyarország hatalma is növeke- dett mellette.

Csáky gróf etekintetben helyesen fölismerte, merre vezet az európai fejlődés vonala és le-

Bárdossy már tegnap visszaérkezett Budapestre

Münchenből jelenti a Rador, hogy Bárdossy László dr. magyar külügyminiszter szombaton dél- előtt 10 órakor visszautazott Budapestre. A külügy- miniszter vonatraszállásánál megjelent Ribbentrop

E „menekültek” előadásait megerősítették azok a tényleg itt is, ott is megtörtént, igen sajnálatos esetek, melyek nagyon bántottak mindnyájunkat, noha a „mene- kültek”-nek csak egy töredékével estek meg ilyenek.

Amint van azonban itt és ott az u. n. „menekültek” kategóriájában egy-egy jelentős csoport, mely kiélezve és eltulozva valódi sérelmeket, ébren tartja és fűti az ellen- tétet, ugyanugy van itt és ott egy-egy másik, számban és súlyban sokkal tekintélyesebb csoportja az északkeleti románoknak és a délkeleti magyaroknak, akik világosan látják, hogy az ellentétek minden további kiéleződése leg- elsősorban és legnagyobb erővel őket sújtja, a két kor- mány által fogantba tett „retorziók” nem a másik oldalon erőszakoskodókat érintik, hanem az ő saját soraikban suj- tanak ártatlan áldozatokat s következőleg Erdély lakó- ságára itt és ott a legsúlyosabb megpróbáltatás s helyre- hozhatatlan anyagi pusztulás várakozik, ha ez a folyamat meg nem állítható.

Alkik ezt világosan látjuk és a folyton súlyosbodó er- kölcsei és anyagi hátrányokat sorstestvéreink feje felől el- hárítani akarjuk, minden erőnkkel, a legnagyobb önmeg- tagadással, áldozatkészséggel s a saját bajainknak lehető- ségig béketűrőssel való hordozással törekedünk kell arra, hogy a sorsunkra befolyással bíró minden tényezőt mérsék- letre s megértésre bírjunk. Ez az egyetlen útja annak, hogy a mostani feszültség megenyhüljön, a bécsi határoktól északra és délre, egész Erdélyben békeség és nyugal- lom lehessen s zavartalanul folyhasson a termelő munka, mely nélkül rövidesen nem lesz meg a mindennapi kenyere- rünk sem.

Ezen dolgoztunk, ezért fáradtunk a bécsi döntés óta. Ezért volt ünnep számunkra az 1941. február 26-iki egyez- meny megkötése. És ezért akarunk továbbra is mindent megtenni, hogy ez az első szerény hóvirág ne száradjon ki a kölcsönös gyűlölködés pusztító tüzeiben, hanem a meg- értés és együttműködés újabb virágai fakadjanak a nyomasztásban.

a megbeszéléseket az a hagyományos baráti szellem és szívélinesség jellemezte, mely Né- metországot összefűzi Magyarországgal.

A megbeszélések befejeztével a magyar külügyminisz- ter a kíséretében érkezett Bartholdy kabinetfőnököt, Ghiczy politikai ügyosztály vezetőt és Ulein-Revicz- ky Antal dr. külügyminisztériumi sajtófőnököt be- mutatatta a Führernek.

vonta ebből a szükséges következtetéseket.

A továbbiakban Ribbentrop birodalmi külügy- miniszter ígéretet tett Bárdossy László dr.-nak, mint Csáky utódjának, továbbá támogatására vonatkozó- lag. A két szövetséges állam politikájához hiven a Reich minden támogatást megad Magyar- országnak a további szoros baráti együtt- működés érdekében.

A magyar külügyminiszter válaszában hitet tett Csáky volt külügyminiszter tengelybarát politikája mellett és kijelentette, hogy

a magyar nép tisztában van Németországnak a háboru utáni új Európa megteremtésére vonatkozó szándékaival

s avval a ténnyel, hogy a háboru a tengelyhatalmak győzelmét eredményezi.

birodalmi külügyminiszter, aki szívélinessé bucsut vető a magyar államférfitől. A párt, a közigazgatás és a hadsereg igen sok előkelősége is megjelent a bucsuz- tatásnál. A rohamosztágnak disz. zázadának tisztel-

gése közben gördült ki Bárdossy László dr. vonata a müncheni állomásról. A magyar külügyminiszter éjféle érkezett meg Budapestre.

A NÉMET LAPOK BÁRDOSSY UTAZÁSÁRÓL
Berlini jelentés szerint a német lapok vezetőhelyen foglalkoznak Bárdossy magyar külügyminiszter németországi látogatásával és lelkes hangon cikkekben

Jugoszlávia hétfőn aláírja a tengelyhatalmakhoz való csatlakozását

A történelmi esemény Bécsben megy végbe

Berlinből jelenti a Havas ügynökség: A „Neue Züricher Zeitung” belgrádi tudósítója azt jelenti lapjának, hogy Jugoszláviának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvet hétfőn írják alá Bécsben, a történelmi nevezetességű Belvedere-palotában. A jugoszláv államférfiak vasárnap indulnak Bécsbe.

A pénteki nagyfontosságú jugoszláv minisztertanács — írja a svájci lap — a csatlakozás részletkérdéseit vitatta csak meg, magát a ténnyet elvben már előbb elhatározták. Abból a körülményből, hogy Pál jugoszláv régensherceg nem fogadta el a kormányból távozni szándékozó három miniszter lemondását, a svájci lap arra következtet, hogy a jugoszláv kormány átalakítására csak későbbi időpontban kerül sor. Egyébként az első hivatalosnak tekinthető jugoszláv sajtómagyarázatokból az a vélemény tükröződik, hogy

méltatják a két ország együttműködését és azt a szívélyes barátságot,

amelynek ez a látogatás újabb kifejezője volt. A német lapok kiemelik a két külügyminiszter beszédének fontosságát és hangoztatják, hogy a magyar külügyminiszter látogatása még inkább kimélyítette a két állam közötti jóviszonyt.

Jugoszlávia és Anglia politikai viszonyának a további alakulásában nem számítanak újabb módosításokra.

Belgrádból jelenti a Német Távirati Iroda, annak ellenére, hogy ezt hivatalosan nem erősítették meg, hirtelen híre jár annak, hogy Konstantinovits igazságügyminiszter, Budiszavlyevics népjóléti miniszter és Csubrilovics földművelésügyi miniszter lemondott és lemondásukat Pál kormányzóherceg el is fogadta. A három miniszter lemondásának okát abban látják, hogy

nem értettek egyet a kormány többségének külpolitikai irányvezetésével.

A kormány kiegészítésére irányuló tárgyalások folyamatban vannak és kilátás van a nézetek teljes azonosságán alapuló, lényegesen megerősödött kabinet alakítására. (Rador).

A januári lázadás tíz vezetője ellen körözőlevelet adtak ki

Az igazságtügyi hatóságok körözőlevelet adtak ki — mint hivatalosan közlik — a következők ellen, akik részesei voltak a januári lázadásnak:

1. Comanescu Vasilje Iliuta, román állampolgár, lemondott százados, nős, született a Prahova megyei Tarlestiben, utolsó lakhelye Timisoara (Temesvár) Mihai király-ut 1. szám alatt volt. Ismertetőjelei: negyvenöt éves, közepes termetű, barnaszemű, elől kopasz, barna szemöldökű, kerek, borotvált arcu, baleset következtében fejét balra hajtvá tartja. Fekete szemüveget visel, mert szemei érzékenyek.

2. Ghenadie Ilie, román állampolgár, tanár, született a timisomegyei Secusigiu (Székesút) községben, utolsó lakása Timisoara (Temesvár) az Unirea-tér 3. szám alatt volt. Személyleírása: körülbelül harmincöt éves, alacsony karcsú termetű, szemei barnák, arca hosszukás, orra kissé hegyes, borotvált arcu.

3. Cojocariu Leonte, román állampolgár, a timisoarai (temesvári) műegyetem hallgatója, született a bukovinai Campulungban, utolsó lakhelye a műegyetem diákhonában volt. Személyleírása: Körülbelül huszonöt éves, magas, karcsú, kék szemű, szőke haja, kissé kopaszodó.

4. Simicin Ioan, román állampolgár, lakatos, született a torontalmegyei Sannicolaul Mare (Nagy-szentmiklós) községben, utolsó lakása Timisoarában (Temesvárott) a gyárvárosi Bontila-utca 8. szám alatt volt. Személyleírása: körülbelül harmincöt éves, karcsú, középtermetű, hosszukás barna arcu, orra kissé hegyes, haja fekete, bajusza rövidre nyírt, szemei barnák. Cigánytipusú.

4. Brindescu Gavril, román állampolgár, lakatos, született a timisomegyei Igris községben, utolsó timisoarai (temesvári) lakhelye a gyárvárosi Fortunel-

utca 9. szám alatt volt. Személyleírása: körülbelül harmincöt éves, középtermetű, haja fekete, szemé zöldes, arca hosszukás, borotvált.

6. Pascu Petre, román állampolgár, munkás, született az aradmegyei Brustur községben, Timisoarában (Temesvárott) nem volt lakása. Személyleírása: Körülbelül harminc éves, magas termetű, hosszukás arcu, haja barna, orra nagy, szemé barna.

7. Barbulescu Marin, román állampolgár, műegyetemi hallgató, született a doljmegeyi Calafatban, Timisoarában (Temesvárott) nem volt állandó lakása. Személyleírása: Körülbelül huszonhat éves, középtermetű, barna, haja fekete, bajuszt visel, szakáll borotvált, egyik szemén hályog van.

8. Burducea Ioan, román állampolgár, műegyetemi hallgató, született a buzaamegyei Raeni községben, utolsó lakhelye Timisoarában (Temesvárott) a diákhonában volt. Személyleírása: Körülbelül harminc éves, kistermetű, szemei barnák, orra nagy, szája nagy, arca borotvált, általános benyomás, hogy féltelmet keltő.

9. Cojocaru Elefterie, román állampolgár, postai kézbesítő, született a méhedintmegyei Stangaceana községben, utolsó lakhelye Timisoara (Temesvárott) az Ariadne-utca 20. szám alatt volt. Személyleírása: Körülbelül harmincnégy éves, középtermetű, haja szőke, szemé fekete, orra rendes, borotvált, hosszukás arcu.

10. Puscaștu Virgil, román állampolgár, lelkész, született a biharmegyei Gurba községben, utolsó lakhelye Timisoara (Temesvárott) a Mühle-utca 34. szám alatt volt. Személyleírása: Körülbelül harminckilenc éves, középtermetű, haja gesztenyebarna, homloka alacsony, szemé barna, orra rendes, szája rendes, arca borotvált.

rékpárokat. Nohát fáj a szívem a gondolatra, hogy annak a kedves fiúnak is elolpnak a biciklijét s így váratlan szomorúság érné. Inkább vigyázzok itt a kerékpárra, amíg jó-maga el nem hagyja az üzletet.

Valami megkapó volt ebben a dologban. Valami melegség járta át az ember szívét, hogy még akadnak, akik a ma sok bajában, a mindennapi keserves tülekedésben másokra vannak tekintettel és akiknek fáj, ha mást váratlan szomorúság ér.

Az a finomlelkű öregur, aki ennyire a szívén viseli a mások ügyét-baját, Groczky Péter nyugalmazott fageti (facsádi) esperesplébános, aki néhány év óta — amióta nyugalomban van — józsefvárosi lakos és aki ma is még sok büszséggel végez funkciókat. Az az ember, aki oly keitves elgondolással örködött az ismeretlen fiú biciklijé fölött, ekkor is azt tette, amit tett mondhatni két emberöltőn át, mindig és mindenütt a nyájra féltő gondallal vigyázó pásztor volt. A régi egyházmegye legkülönbözőbb társaságainak tisztviselői helyen — kiközött és az a kedves

Grand Hotel Lafayette

BUCCURESTI,
Calea Victoriei
11. szám

Mérsékelt árak!

a főváros legjobb és legkényelmesebb szállodái

ember ezidén ritka szép jubileumot ér meg. Péter és Pál kor lesz hatvan esztendeje, hogy Groczky Pétert pappszentelték és idén Péter és Pál napján jubilaris gyémántmiséjét mutatja be az Urnak.

Az egyházmegyében Groczky Péter jubileuma nem a egyetlen gyémántmise, amelyet az idén tartanak. Ugyan csak Péter és Pál napján mutatja be gyémántmiséjét Hankó György nyugalmazott mallati (majáthfalvai) esperes is, aki Fratelián tölti a jól megérdemelt nyugalon éveit. Hőfőhár haju öregur, akit az egész mallati környéken mindenki nagyrabecsült. Az „öspörös ur” külön fogalom és nagy tekintély az egész vidéken. Mindkét gyémántmisét áldozár nyolevanhárom éves lesz nem sokára.

A timisoarai (temesvári) egyházmegyében 1941-ben három aranymise is lesz. Julius 4-én ülik meg félszázastendős papi jubileumukat Bieber Béla periam-haulici (haukifalvai), Frank Károly nyugalmazott traumai (cserealjai) és Lukáts Imre turnu (turnyai) plébános. Az aranymisét áldozárok közül Frank Károly nyugalomban van Timisoarában (Temesvárott).

Nyole ezüstmisés jubileum is lesz. Huszonöt éves papi jubileumukat ülik meg június 5-én Havlik Vince pápai kamarás, vingai plébános, Jakoby János teremiamicai (teumii) plébános, Kilián József carpinisi (gyertyamosi) esperes, Kleits József szentszéki tanácsos, orsovai plébános, Oláh Vencel sebisi (borossebisi) plébános és Papp Károly savarsini (soborsini) plébános. Julius 16-án ülik meg ezüstjubileumát P. Kimmann Maternus szalvatoriánusrendi szerzetes, Comlaus (Öszentanna) lelkipásztor, aki a jövő hónapban lesz immár hetven éves, ő a legidősebb ezüstmisés. Julius 15-én pedig Wetzl György hittanár, józsefvárosi káplán és a Sonntagsblatt szerkesztője, éri meg ezüstjubileumát. Wetzl György az egyházmegye legidősebb káplánja, a lapszerkesztés és sokoldalú egyéb tevékenység kötik Timisoarához (Temesvárhoz).

Metzger Márton dr. józsefvárosi prépostplébános érdekes tervet vetett fel. Ha az időpontokat össze lehet egyeztetni, egyazon napon szeretné megrendezni Groczky Péter gyémántmiséjét és Wetzl György ezüstmiséjét, valamint ugyanakkor egy primiciát is. Ugyanis Peuker Leó józsefvárosi teológust előreláthatóan idén szenteltek pappá és ha a terv kivihető, egyazon időben tartanák meg a gyémánt- és az ezüstmise ünnepségét és ugyanakkor indulna utjára egy ujmisés.

Elitelt aradmegyei lázadók

A timisoarai (temesvári) katonai törvényszék most itekezett negyvenegy aradmegyei lakos reuett, akik a januári zenuuiesoen való részvétel vádjával kerütek a bíróság elé. A törvényszék huszonkét vádlottat elitelt, míg tizenkilenc váauottat felemtett. Az elitelték közül jimon Gheorghe Bontesti (Bontczfalva) községbeli lakost lázadás miatt nyole évi börtönbüntetéssel és polgári jogainak négy évi elvesztésével sújtották, zendülésre való bujtogatás miatt pedig öt évi fogházzal büntették. Herbei Ioan gurahonji lakost lázadás miatt hét évi börtönrre, és öt évi fogházra itélték, Lungu Ioan gurahonji lakos négy évi fogházbüntetést kapott, Lupei Ioan gurahonji lakost öt évi fogházbüntetéssel sújtották. Anitas Vasile és Fizendeau Gheorghe gurahonji lakosok egyenkint két évi fogházbüntetést kaptak. Merva Maxim és Haiduc Constantin gurahonji lakosok egyenkint egy-egy évet, Valca Nicolae gurahonji lakos nyole hónapi fogházbüntetést, Lupoi Stefan gurahonji és Soritau Vasile iacoben lakos fejenkint hat-hat hónapi, Lutai Constantin és Crisan Petru gurahonji lakosok, valamint Ceucean Ilie iosaseli lakos egyenkint öt hónapi, Bulzan Pavel cili (alcsilli) lakos négy hónapi, Dascu Milente gurahonji, Hubar Mihai, Cotoi Teodor, Coste Alexandru, Darau Todor bortesti lakosok és Motorca iosaseli lakosok egyenkint három hónapi, Lupoi Stefan cili (alcsilli) lakos pedig egy hónapi fogházbüntetést kaptak, valamint politikai jogaiktól is megfosztották őket. Ezenkívül valamennyiüket kisebb-nagyobb pénzbüntetéssel is sújtották.

Értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy Timisoara (Temesvár) III., kerületben, Str. M. Ciordas 9 sz. alatt (volt Ujlaki-u., a 6-os villamos közelében)

női divatszalon nyitottam

JAKOBI JULIA, a Hoffmann szalon v. szabásznője

Papi jubileumok

Gyémántmise, ezüstjubileum, primicia

Szép, verőfényes délelőttön történt. Timisoarában (Temesvárott) nem messze az új barokkdiszben pompázó régi józsefvárosi templomtól, a mérleggyári üzlet táján idős papiember állógált. Állt és várt türelmesen, míg előtte sebes ütemben bonyolódott le az utca forgalma. Mindenki sietett, ki a pályaudvarról, ki a hetipiactra, csak az idős papiember maradt vesztge. Mint a posztját rendületlenül megálló katona, vagy valami szí árú, vigyázó határkő.

— Már mennem is kellene — mondotta, ismerősével találkozáva — de az a fiatalember még mindig nem jött ki az üzletből. A kerékpárját figyelem, igazán sajnálnám, ha valaki elolpná.

— És ki az a fiatalember?

— Nem ismerem, csak igen derék, rendes fiúnak látszik, — magyarázta.

— És kedves mosollyal hozzátette:

— Nem látszik valami gazdagnak és bizonyára nagy kárt jelentene számára, ha a biciklijét elolpnák. Sokszor lehet olvasni az újságban, hogy egy-kettőre ellopták a ke-

A magyarországi német népcsoport ifjúsági szervezeteinek egységesítése

Törvényjavaslat a német ifjúság kulturális jogainak biztosítására

Budapestről jelenti a Német Távirati Iroda: Tekeri Pál gróf, magyar miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett elő a magyarországi német ifjúság kulturális szervezeteinek létesítésére vonatkozólag. Ez a törvényjavaslat összehangolja az érvényben lévő leventeoktatási törvényt a bécsi döntés kikötéseivel, a magyarországi német népcsoport ifjúságának nevelésére vonatkozóan.

Berlini jelentés szerint a magyarországi német népcsoport vezetője, Basch, pénteken hosszabb kihallgatáson jelent meg Himmlernél, az S. S. alakulatok főnökénél. (Rador).

Zsidó iparosok helyzetének tisztázása

Az iparendelélyei rendelkező zsidó munkaadók mesterkönyvei továbbra is érvényesek

Bucuresti jelentés szerint a munkaügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint semmisnek tekintik a zsidó tanoncok és munkaadók között kötött tanoncszerződéseket, függetlenül attól, hogy a munkaadó zsidó vagy keresztény.

Román tanoncoknak zsidó munkaadóval kötött szerződésai azonban érvényben maradnak a tanonckodásra kikötött idő leteltéig, vagy a zsidó munkaadónak ilyen minőségben való működésének megszűntéig. Meg kell semmisíteni és vissza kell vonni az alkalmazásban álló zsidó mesterek vagy munkások eddig kibocsátott képesítési könyvecskét, attól az időponttól kezdve, amikor a vállalatok romanizálására vonatkozó törvény alapján elbocsátják őket a munkából. Meg kell semmisíteni azon zsidó munkások és mesterek képesítési könyvecskéit is, akik nem mint alkalmazottak, hanem önállóan dolgoztak és akiknek nincsen iparendély által bizonyított munkaadói minőségük.

A miniszteri rendelet intézkedik arról, is hogy ezen rendelkezés időpontjától kezdve nem lehet iktatni olyan tanoncszerződéseket, amelyeknél vagy a tanonc, vagy a munkaadó zsidó. Azon zsidó munkaadók mesterkönyvei továbbra is érvényesek, akik iparendélyvel is rendelkeznek.

Jelen rendelet napjától kezdve zsidóknak nem lehet kiadni mesterkönyvet vagy iparendélyt.

Ezek az intézkedések azokra a zsidóakra is vonatkoznak, akik idegen alattvalók. Zsidóknak tekintendők azok, akik egyik szülője vagy nagyszülője zsidó. Nem tekintendők azok zsidóknak, akiknek nagyszülei már az illetők szüleinek világrajzotele előtt kikeresztelkedtek. Az a tény, hogy valaki a zsidó felekezethez tartozott,

törvényes bizonyítéka az illető zsidó jelölésének. Az a tény azonban, hogy valaki nem a zsidó, hanem más felekezethez tartozott, nem bizonyíték a nem zsidó származás megállapítására.

tétkelének. A pénteki napon egyéb említésre méltó harcsemeny a szigetországban nem történt.

OLASZ HADJELENTÉS

Rómából jelentik az olasz hadvezetőség legújabb közleménye ismerteti a Prevezza-i tengeri támaszpont ellen intézett olasz bombatámadások eredményét. Észak-Afrikában Giarabutot bevette az ellenség. Tripolisz felett a léghátrító útegek egy ellenséges gépet lelőttek. A Földközi tenger keleti részén a német légi erők egy angol hajókaravánt megtámadott amelynek következtében

egy 12.000 tonnás petroleumszállító gőzös ki-
gyulladt, egy 8000 tonnás hajó elsüllyedt, egy
másik hajó pedig súlyosan megsérült.

A többi hajót a gépfegyverek tüzzel árasztották el. Kelet-Afrikában a Keren körüli harcok változatlan hevességgel dunnak.

NÉMET HADJELENTÉS

Berlinből jelenti a Rador: A német hadijelentés beszámol Lutjens tengernagynak az egyik nagyerejű német tengeri egység parancsnokának bravurjáról, aki az Atlanti Óceán északi felében, egy hosszabb tengeri akció során

22 felfegyverzett ellenséges uszályhajót
süllyesztett el, 116.000 tonna úrtartalommal.

A német hajók 800 hajótöröttet megmentettek. Afrika északi partjai mentén német tengeralattjárók miután több napon át figyelemmel követték egy Angliába irányított, súlyosan megrakott hajókaraván utját ismételt támadások révén

11 ellenséges hajót 77.000 tonna úrtartalom-
mal elsüllyesztettek.

ANGOL HADJELENTÉS

Londonból jelentik: Az angol hadijelentés beszámol arról, hogy angol bombavetők támadást intéztek a lorienti kikötő ellen, amely a német tengeralattjárók támaszpontja. Brit repülők támadták az estendi kikötő berendezéseket is, ahonnan két gépük nem tért vissza. (R)

Hétfőn kezdődik a márciusi nyugdíjak kifizetése Timisoarán (Temesvárott). A timisoarai (temesvári) pénzügyigazgatósághoz megérkezett az utasítás a márciusi nyugdíjak kifizetésére. A kifizetés holnap, hétfőn kezdődik és a következő sorrendben történik: hétfőn, március 24-én délelőtt az 1—700 és a 2500—3000 számú nyugdíj-könyvecskék tulajdonosai kapják meg márciusi illetményeiket. Ugyanaznap délután a 701—1300 valamint a 3301—3600 számú nyugdíj-könyvecskék birtokosai vehetik fel nyugdíjukat. Szerdán, március 26-án délelőtt az 1301—2000 és a 3601—4000, míg ugyanaznap délután a 2201—2500 és a 4401—4300 számú nyugdíj-könyvecskék tulajdonosai jelentkezőnek a nyugdíjért. Csütörtökön, március 27-én délelőtt a 4301—5500 számú nyugdíj-könyvecskék tulajdonosainak fizetik ki a márciusi nyugdíjat. Azok a nyugdíjasok, akik a kitűzött időpontban nem jelentkeznek, csak április 2-án vehetik fel nyugdíjukat. A nyugdíjat csak személyesen a nyugdíjasnak vagy a szabályszerű meghatalmazással rendelkező megbízottjának fizetik ki. A nyugdíj-pénztár délelőtt nyolc és fél óra, délután pedig ényg és fél óra között fizeti ki a nyugdíjat.

FORUM ARAD

A NAGYFILMEK SZÍNHÁZA TELEFON 20-10

Március 26-ától, szerdától kezdődőleg

A győzedelmes német hadsereg filmje, egy történelmi bizonyíték a jövő nemzedék számára, ismeretlen részletek a napjainkban dúló háborúról, amely Európa újjárendezéséért folyik, egy film, amely maga a valóságot vetíti a néző elé.

A nyugati győzelem

Következő műsor!

—

Keresztesháboru a háborus uszítók ellen

(Rador). Washingtonból jelentik, hogy Wheeler függetlenpárti szenátor rádióbeszédet intézett az amerikai néphez, amelyben

keresztés hadjáratot hirdet a háborus uszítók ellen.

Roosevelt háborus tervei — sötét tervek, — mondta Wheeler. A köztársaság jövője forog kockán! Az amerikai népek küzdenie kell a hétmilliárdos megségítés ellen, mert ezt

ugy akarják vele megszavaztatni és belőle ki-
préselni, hogy eltakarják előle Churchill igazi
szándékát.

Churchill célja a népek megsemmítése, — fejezte be beszédét Wheeler.

ROOSEVELT SZABADSÁGON

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök, mint már jelentettük, rövidebb szabadságra indult. A Potomac nevű gyors vitorláhajó azonban a kedvezőtlen időjárás miatt nem szedhette föl horgonyát és ezért az elnök az éjszakát az evergladei kikötőben töltötte.

Roosevelt személyi biztonsága feletti a titkos-
rendőrök és katonák egész kis légiója őrökdi.

VESELYEN AZ AMERIKAI SZÁLLITMÁNYOK.

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a költségvetési albizottság ülésén Stimson amerikai hadügyminiszter és Knox tengerészetiügyi miniszter

a német tengeralattjárók sikeres atlanti-
óceáni tevékenysége

miatt komoly aggodalmát fejezte ki az Angliába irányított hajórakományokat fenyegető állandó veszéllyel szemben.

FRANCIA-AFIKA PETAIN MELLETT ÁLL

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Az United Press algiri levelezője ismerteti Weygand tábornok legújabb nyilatkozatát. Weygand kijelentette, hogy Francia-Afrika Petain marsall mellett áll és az afrikai francia haderő minden ellenséges támadás ellen megvédi a francia gyarmatbirodalmat.

Weygand tábornok arra a kérdésre, hogy mi a véleménye az Angliának nyújtott amerikai segítségéről, azt válaszolta, hogy ez a körülmény semmi befolyással sem lesz Francia-Afrika helyzetére, mert azt nem védheti meg más csak a francia gyarmati haderő.

ANGLIA SÜRGETI AZ AMERIKAI HAJÓSZÁLLITMÁNYOKAT

Washingtonból jelentik: A szövetségi hajózási hivatal egyik magasrangú tisztviselője kijelentette, hogy néhány napon belül 50 kereskedelmi hajót küldenek az Egyesült Államok Angliának, már a megsegítési törvény alkalmazása gyanánt, Anglia közölte, hogy

sürgős szüksége van ezekre a hajókra.

A küldendő hajók 75 százaléka egyébként még a világháború idejéből való, de jelentős újításokon mentek azóta keresztül.

AZ AMERIKAI HADERŐ FEJLESZTÉSE

Washingtonból jelentik: A képviselőház 326 szavazattal egyhangulag megszavazta az amerikai szárazföldi és tengeri haderő fejlesztésére fordítandó 4,1 milliárdos hitel igénybeviteléről szóló törvényjavaslatot. Ezt megelőzőleg a kamara elutasította azt az indítványt, hogy az Egyesült Államok szüntessék meg a külföldre irányuló amerikai hajókaravánok forgalmát.

EXPEDICIÓS HADSEREGET LÉTESIT AZ USA

Bradley köztársasági párti képviselő felszólalásában sokallta az újabb 4 millió katona fölfegyverzése és hadianyaggal való ellátása céljából előírt 550 millió dolláros összeget, mert eszerint egy 16 millió katonával támadó ellenségre számítanak, ami teljesen valószínűtlen.

Mindebből tehát az következik, hogy a szükséges felülhi hadikészültség megteremtésére Amerikának expedíciós háború céljából volna szüksége.

MEGERŐSITIK GIBRALTÁRT

Algésirasból jelenti a Havas-ügynökség: Gibraltárban lázas tevékenység észlelhető. Erősítik a kikötővédelmi berendezéseket, a kaszárnyák zsufolásig vannak katonákkal és a legutóbb érkezett csapatokat már kereskedelmi hajókra felállított, ideiglenes hálótermekben helyezik el. Megcáfolják egyébként azt a hírt, mintha Gibraltár katonai parancsnoka elhagyt volna palotáját és egy légvédelmi fedezékben rekedett volna be. (R.)

EDEN REPÜLŐGÉPE HARCÍ ÖVEZETBE KERÜLT

Berlinből jelentik: A Stefani-iroda értesülése szerint az az angol repülőgép, melyen Eden, Nagybritánia külügyminisztere Cyprus szigetéről — a török-angol megbeszélések után, — elutazott, a Földközi tengeren kialakult olasz-angol légiacsa hatóságába került és csak nehezen tudott a harci övezeten kívül kerülni. Az olasz hírforrás ezzel kapcsolatosan megjegyzi, hogy már az angol diplomácia földközi tengeri utjai is bizonytalanok, ami mindennél világosabban bizonyítja Anglia hatalmi gyengülését ezen a tengeren. (Rador).

SIKERES ANGOL OSTROM GIARABUB ELLEN

Kairóból jelentik: A brit hadvezetőség közli, hogy tizenöt napi elkeseredett küzdelem után az angol csapatok elfoglalták a libiai sivatag közepén levő Giarabub katonailag megerősített városát. (Rador).

Londoni angol jelentés a kenti grófság és Norfolk elleni német bombatámadásokról számol be. Az

előzőtti kár: — az angol jelentés szerint — jelen-

Matsuoaka utazása

Áll most a politikai érdeklődés központjában. Mert végtelenül fontos, hogy miért utazik Berlinbe és mit fog végezni ott a kitűnő japán államférfi, épp most, mikor a háború döntő szakaszához közeledik, épp most, midőn csakhamar megkezdődik a sorsdöntő ütközet, szárazföldön, levegőben és vizen. Előre nemigen lehet megtudni semmit ily életbevágóan fontos tanácskozások céljáról. A tapasztalat megtanított bennünket arra, hogy az ilyen természetű megbeszélések lényegéről a nagyközönség csak akkor szerez tudomást, midőn már befejeződtek a tanácskozások s a végeredményről beszámolnak a hivatalos közlések.

Matsuoaka utazásának célját tehát mindeddig bizonyos homály fedi. Azt azonban már eleve is megállapíthatjuk, hogy igen nagy lesz az ő szerepe a nemzetközi viszonyok eljövendő kialakulásával kapcsolatban. Ha nem is látjuk pontosan körvonalozva szerepét, mégis sejtethetjük, hogy lényegileg miről van szó. Matsuoaka azért utazik Berlinbe, hogy a hármass egyezményt gyakorlatibbá és hathatósabbá tegye most, amidőn a világpolitikai helyzet kialakulása azt parancsolóan sürgeti. Az elmélyült angol-amerikai fegyverbarátságra csak egy válasz lehet, hogy még szorosabbra fonódnak a német-japán barátság szálai is. Ezt nemcsak az eddigi meghitt viszony indokolja, hanem mindkét országnak párhuzamos érdeke is.

Most, hogy Németország döntő nagy háborúját vivja, kiváló alkalom nyílik Japán számára is, hogy évszázados nemzeti aspirációit a legkedvezőbb körülmények között megvalósítsa. Ily alkalom nemigen fog egyhamar akadni a történelem folyamán. Messzi Keletázsia ugyanis most bizonyos mértékben védtelenül áll, Anglia és Amerika létérdekeit veszélyeztetik a japán követelések. Az európai háború egész új arculatot ad az ottani helyzetnek. Ha Japán a mostani adottságokat megfelelően kihasználja, akkor oly messzi tolhatja ki életterét, mint eddig még soha. De nem is kell tanácsokat adni Japánnak. Jól tudják ott, hogy miképpen kell cselekedni.

Az első nagy lépés már megtörtént. Japán közvetítette a béket Sziám és Indokína között, s ezzel a lépéssel megnyerte mindkettőjük barátságát. A barátságon túl azonban vezetői szerepet is kapott ott Japán. Ha a holland birtokokkal szemben is sikerül majd barátságos politikát folytatnia, úgy csakhamar saját érdekszférájába vonhatja ama szigetek legnagyobb részét, amelyek a kínai tengerben fekszenek. Lássuk már most, mit tehet, illetőleg mit tesz Amerika és Anglia? Kétségtelen, hogy cselekedtek ők is. Az angolok a legutóbbi időben úgy kiépítették Singaport, hogy az ma a világ legerősebb kikötőjére. Azonkívül katonailag is megerősítették és rengeteg repülőgéppel vonultak fel. Hasonlóképpen cselekedett Amerika, midőn megerősítette még jobban a Fülöp-szigeteket és szintén hatalmas fegyvererőket összpontosított érdekkörének emeletávolibb központjában.

Milyenek lehetnek esélyei egy Japán ellen megindított angol-amerikai háborúnak? Japán Nagy-Britanniától nagyon messze van, Amerikát pedig a világ legszélesebb óceánja választja el Japántól. Még maguknak a japánoknak is — akik pedig otthon vannak — ezer és ezer kilométerre kellett állásaikat kitolni egy a szigetek, mint az ázsiai szárazföldön, hogy hatalmi aspirációikat a valóságban is a siker reményével érvényesíthessék. Japán eme tényei ellen úgy Anglia, mint Amerika is már több ízben vétőt emeltek. De bizony Japán ennek ellenében sem hagyta magát az ő körében megzavartatni. Erre volt a válasz, hogy úgy Singaport, mint a Fülöp-szigeteket oly példátlanul megerősítették.

De még ezek az előkészületek sem akadályozták meg Japánt abban, hogy hatalmi állásait délkeleten még jobban kiépítse. Két hatalmas érdekeltség van még most összeütközésben. Az angoloknak Singaport nem kevésbé fontos, mint Suez. Ugyanígy életbevágóan döntő pozíció az amerikaiak számára is a Fülöp-szigetek. Mindent meg fognak tenni tehát, hogy ezen állásaikat, akár háború árán is, megvédelmezzék. De hogyan? — ez a nagy kérdés. Ezek a legtávolabbi erőők ugyanis amerikai és angol részről nem egykönnyen védhetők. A sztratégia fekvés és a támaszpontokhoz való közelség, Japán javára szólnak. Mindkét hatalmas világbirodalom flottája igen könnyen a legveszedelmesebb helyzetbe kerülne, ha itt próbálnák meg a döntést. Azt pedig minden tengerészeti szakember tudja, hogy általános tengeri háborút provokálni, felkeresni az orosziant barlangjában, kész öngyilkosság volna. A távolabb levő hadállások, maga a szigetország védelme egy támadás szempontjából még csak szóba sem jöhetnek komolyan. Mert ilyen próbálkozás megemlékeztethetné az egyesült amerikai-angol kelet-ázsiai flottát.

Anglia és Amerika tehát minden felkészültségük ellenére is, lényegében tétlenségre vannak kárhoztatva. Legfeljebb egy japán támadás ellen védhetik támaszpontjait legjobb módjuk szertint. Ez az oka annak, hogy még a közös amerikai-angol fenyegetés sem tántorítja el egy lépésre sem a távoli szigetországot kitűzött céljaitól. A kínai-japán csata váltakozó szerencséivel folyik, hol az egyik félnek van sikere, hol a másiknak. De ettől függetlenül délen Japán tovább folytatja opportunista politikáját. Es végül fokozatosan mind újabb és újabb nyereségeket könyvelhet el. Meg is éri a vállalkozás a tétet. Mert a déli szigetvilág minden elképzelhető kincsel rendelkezik. Kaucsuk, olaj, szén, arany, ezüst, a világ legáhitottabb terményei mind megtalálhatók itt oly páratlan gazdagságban, hogy a legnagyobb igényeket is kieléíthetik. Japán tehát nem fog késlekedni, ha kell és ha mód nyílik rá, ezt az egész világot érdekkörébe kapcsolni. Most pedig úgy látszik, mintha itt volna az alkalom. A nagy háború egyre szélesebb hullámokat vet. Így könnyen megtörténhetik, hogy az angol-amerikai fegyverbarátság ellentétképpen cselekvő kezdeményezés támadhat Matsuoaka berlini megbeszélései nyomán.

A szerelmes követségi titkárnő saját hazája ellen kémkedett

Érdekes kémkedési esetnek jöttek nemrégnyomára az egyik amerikai államban. Az ügy annál nagyobb feltűnést keltett, mert a véletlen folytán kiderült, hogy a követség legmeghittebb munkatársa volt a tettes. Ha nem a véletlen vezet nyomra, talán nem is derült volna ki soha az ügy, vagy legalább ts ártatlan ember lakolt volna a szépséges titkárnő bünéért és pedig az a futár, aki már régóta teljesített szolgálatot a követségnél. Ez a tisztviselő éppen Európából érkezett vissza és leadta leveleit a minisztériumban. Az összes küldemények be voltak vezetve a kisérő jegyzékbe, csak

egy levélnek nem volt semmi nyoma abban.

Ez a levél, amely szintén el volt látva a hitelesítő pecséttel és a szokásos formásokkal, azt az utasítást tartalmazta, hogy küldjenek el azonnal nagyobb összeget egy ismert hírszerző ügynökségnek. Mivel a levél semmi gyanút nem keltett, ebben az értelemben intézkedtek is a titkos osztályban.

A futár azután néhány hét múlva ismét visszakereszt állomáshelyére és miután az attasé átnézte a számára küldött iratokat, meglepetten értesült arról, hogy egy olyan kifzetésről értesítik, amelyre ő sohasem adott megbízást.

Azonnal táviratot küldött Amerikába és közölte az illetékesekkel, hogy ő ilyen megbízást senkinek nem adott. Lett erre nagy meglepetés, megindult a titkos nyomozás, amely azonban nem vezetett eredményre, hiába volt minden keresés, kutatás, a levél származását továbbra is konok homály fedte, végül is a szerencsétlen futárt tették felelőssé. El is vesztette volna állását, ha a szerencsétlen véletlen nem derített volna világosságot az egész ügyre.

Egy este az attasé egyedül dolgozott az irodájában. Munka közben egy iráshibát akart kijavítani, de nem találta meg a törölógumiját. Átment tehát titkárnője szomszédos szobájába, abban a hitben, hogy ott majd talál törölógumit. Miközben itt keresgélt, egyszerre csak észrevette, hogy

az írógép talpazata alól egy levél széle kandikál ki.

Kihúzta a levelet és elolvasta. Szerelmes levél volt, de aláírásként annak a kémnek igazi neve szerepelt, akinek az attasé állítólagos megkeresésére az említett összeget küldötték. Ez a felfedezés elég volt ahhoz, hogy az attasé most már több figyelmet szenteljen meghitt munkatársnője szobájának. Csakhamar a megsemmisítő bizonyítékok egész halmazával állott szemben.

Az egyik fiók mélyéről előkerültek a titkos irat-tár másodpéldány kulcsai, hamisított diplomáciai bélyegzők, diplomáciai levélpapír,

sőt egy leszakított papíron még az attasé saját névalírása is, amely kétségtelenül azt a célt szolgálta,

MOTORKEREK
a Bánság legnagyobbszákműzetében

GIANONE
AUGUST

Timișoara (Temesvár)
IV., Boulevard Berthelot 6.

Fiókműzet és javítóműhely
Piața Brătianu, (Püspöki-palota)

hogy neve meghamisításánál mintául szolgáljon. A kérdéses levelet tehát a titkárnő írta, hogy szeretőjét ilyen módon pénzhez juttassa.

Az attasé ezek után mindent óvatosan visszavetett a helyére és elhatározta, hogy úgy fog majd viselkedni a titkárnővel szemben, mintha sejtelmé sem volna sötét üzeméről. Ki akarta nyomozni többi üzemleit is, hogy aztán büntársával együtt alkalmas pillanatban a rendőrséggel elfogassa. Mikor azonban másnap hivatalos helyiségében megjelent, meglepetéssel hallotta, hogy titkárnője már korábban megjelent, de csakhamar eltávozott azzal, hogy igen heves fejtörősei vannak és ezért hazamegy lepiheni. Közben a rejtett fiókokból a levél, a hamisított kulcsok, pecsétek, mind eltűntek, az összes terhelő bizonyítékokat magával vitte a titkárnő. Kétségtelenül megsejtette, hogy tette kiderült és a nyomában vannak.

A rendőrség csakhamar kiderítette, hogy a furfangos leány a szobájába vezető ajtóra vékony selyemszálát erősített. Ez a selyemcérna most szakadtan lógott a kilincs tövében. Így megállapítható, hogy valaki az éjszaka folyamán a szobájában járt és az illető megláthatta az írógép alatt felejtett áruó levelet, nyilvánvaló lett előtte, hogy leleplezték. Ekkor azonban a rendőrség már bittal üthette a nyomát, mert úgy eltűnt a városból, mint a pára. Később kiderítették, hogy hamis utlevéllel utazott idegen országba. Ott azonban már semmi bántódása nem eshetett, mert a követségnek legkevésbé volt érdeke, hogy ezt a kínos ügyet még továbbra is firtassa.

ELGURULT EGY LEJ ...

Piroszproszgás öregúr volt. Lassu mozgású, cseppet sem sietős. Amikor leszállt a villamosról, nyugodtan megvárta, hogy az továbbinduljon és csak azután ment át a síneken. A baleset és nyugalom szobrát mintáznám róla, ha szobrász vagyok. A sarki újság-elárusítónál megállt, elővette pénztárcáját, kinyitotta — és ekkor történt a baleset.

Elgurult egy lej ...

Az öregúr hirtelen utána kapott. Megtántorodott és elesett. Többen odarohantak, fölsegítették, de nem tudott megállni a lábán. Kétten tartották. Valaki kocsit szerzett és fölsegítették.

Amikor bent ült, akkor hagyta el az első szó az ajkát:

— Jaj, a vérnyomásom! ...

A kocsi kisvártatva elindult s a kis csődület szétoszlott. Sietett mindenki a dolga után. Ma minden felett hamar napirendre térünk ... Pláne az ilyen kis eset fölött, hiszen nem történt semmi ...

Semmi.

Csak elgurult egy lej.

(k)

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV., EGYETEM-U. 7.

Hotel Szabó a belvárosi középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon stb.) Polgári szálló, polgári árak!

Háromnál több gyermeke van a legtöbb katolikus magyar családnak a bánsági falvakban

Előttünk fekszenek a Katolikus Népszövetség beszámolója a bánsági falvakról. Ezek az itteni katolikus magyarság helyzetét tárják fel. Harminckét községről szólnak a jelentések. Megismerjük belőlük az ezekben a községekben lakó katolikus magyarság helyzetét. A lélektani szempontokon felépített tevékenységnek anyagi alappal kell bírnia. Ezért megtudjuk, hogy milyen viszonyok közt élnek az itteni katolikus magyarok, mikor és hogyan kerültek a községbe és azóta hogyan fejlődtek, mivel foglalkoznak, milyen a földjük és mennyit mondhatnak magukéknak, milyen a kulturális helyzetük, van-e magyar iskolájuk, a hívek kapnak-e vasárnap misét és a gyermekek hitoktatást, miképpen működik az egyes helyeken a Katolikus Népszövetség, milyen a hitélet és mennyire törődnek az emberek a vallásukkal? Népünk egyes hibáit is felemlítik ezek a jelentések. Az igazat mondják még akkor is, ha az fájt a mi számunkra.

Ha elolvassuk ezeket a jelentéseket, akkor megnyugszunk, mert jó kezek irányítják népünk lelki életét.

NINCSEN ELHAGYATVA, TORÓDNEK VELE. Ez különösen fontos ott, ahol a magyarságot sokszor még száz ember sem képviseli. Az öt körülvevő másajku népek tömegében elvész a csekélyszámu magyarság. Ezek lelki gondozását magára vállalta a Katolikus Népszövetség és kiküldöttje, fáradsággal nem törődve, keresi fel őket. „Vingáról a községi jegyzővel szánom mentünk a községbe. A nagy hidegben és a hófúvásban nagyon nehéz utunk volt. A jegyző többször megkérdezte, hogyan jöhettünk ki ilyen rettenetes időben falunkunkra?” — ezeket olvassuk az egyik jelentésben.

Ezek a magyarok nincsenek a legelőnyösebb gazdasági helyzetben.

A legtöbbje szegény ember, alig van néhány hold földje. Azok, akiknek tanyájuk van, viszonylag jobb helyzetben élnek.

Példa erre

PUSTINIS (ÖREGFALU)

Ebben a községben körülbelül százkilencven magyar él. Ezek a háború után költöztek a faluba. Szegények, négy-öt hold földdel bírnak, de van teljesen vagyontalan napszámos család is. A községhez tartozó tanyákon 20—25 magyar család él. A vagyonuk tiztől száz holdig terjedő birtok. Ez a kevésszámu magyarság templomot épített a saját erejéből két év alatt, 1939-ben szentelték fel. Az öregfalusiak példát adtak és áldozatuk bizonyára megtermi a maga gyümölcsét.

GHIZELA (GIZELLAFALVA)

magyarsága sincsen jobb anyagi helyzetben. A legtöbb családnak egyenként négy hold földje van meglehetősen terméketlen területen. A Katolikus Népszövetség jelentése azonban kicsiny, de eleven tüzzel égő őrütnék mondja ezt a tagozatot, mely csaknem teljes egészében megvalósította a központ munkaprogramját. A gizellafalvai magyarok száma körülbelül 240. Ez a kisszámu magyar csoport azt mutatja, hogy nem mindig a csekély szám a gátlója annak, ha valamit nem tudunk elérni.

NÁDAS

községben 130 magyar él. A község igen félreeső helyen fekszik, a tavaszi esőzések is nagy károkat okoznak. A magyarság száma apad ebben a községben, minden évben elköltözik egy-két vagyontalan család. Más községekbe mennek, mint béresek, vagy felesbe dolgoznak mások földjén. A többieknek a legnagyobb nehézséggel kell kiüzdeniök. A gyermekek már alig tudnak magyarul. Ez nem a harminc katolikus magyar család hibája, hanem a körülmények az okozói ennek a szomorú jelenségnek. A Katolikus Népszövetség főleg a gyermekekkel való foglalkozást iktatta munkájába ebben a községben.

STANCIOVA (SZTANCÓFALVA)

magyarságának a száma hétszáz körül mozog. A lakosság elszórtan, huszonötös-harmincas csoportban él hét-nyolc kilométernyire a községtől. Az összefogó egységes munka csak nehezen indulhat meg. A magyarok száma itt is apad, nem tudnak boldogulni kevés földjükkel és ezért inkább elköltöznek. Így legalább gyermekeik jövőjét akarják biztosítani.

SEBIS (BOROSSEBES)

magyarsága is igen szegény. A nyolcvan év óta fennálló hitvallásos iskolát már alig tudják fenntartani. Azonkívül az idén árvíz is sújtotta ezt a nehéz körülmények között élő csoportot. Júniusban

tizennyolc katolikus magyar család maradt hajléktalanul.

MARGINA (MARZSINA)

magyarságának helyzete más mint az eddig felsoroltaké. A marginai katolikus magyarok nem földművesek, hanem gyári munkások és az anyagi helyzetük valamivel jobb. A gyártelepen, ahol körülbelül harminc katolikus magyar család él, kaszinó és mozi is van. Annál nagyobb a lelki elhagyatottságuk. Kápolnájuk nincsen, istentiszteletet sem lehet nekik tartani. Alkalmi kiszálláskor kereste fel őket a Népszövetség megbízottja. Örömmel vennék, ha ők is bekapcsolódhatnának a Katolikus Népszövetség munkájába.

VERMES

községben hét katolikus magyar család lakik és ezeket számontartja a Katolikus Népszövetség.

JAMUL MARE (NAGYZSÁM)

községben a magyarok lélekszáma háromszáz körül mozog. A magyar lakosság a háború után telepedett le a községben. A földosztás alkalmával a község külterkein kaptak házat. Egyetlen gazdának van husz hold földje, a többi magyar birtoka csak egy-két hold. A szőlőmunkások magyarok. A szőlőt „általában” dolgozzák, kivéve a szüretet. Ez évben holdanként négyezer leit és a venyigét kapják, vagy pedig hetven-nyolcvan leies napszámért dolgoznak. A szőlőművelés miatt elhanyagolják az állattenyésztést. Egészségügyi szempontból kielégítő a nagyszámi magyarok helyzete. A Katolikus Népszövetség megbízottja egy esetben kívül nem talált beteget közöttük. Tüdővészest nem találtak. A tisztaság kielégítő. A jelentés így jellemzi ezeket a magyarokat: „A nép szorgalmas és dolgoz, de szereti a fényűzést. Nem takarékos.” Az egyke nem pusztít a magyarok közt, egészséges felfogásukat a sokgyermekes családok igazolják. A nyolc-tíz gyermekes család sem ritkaság a nagyszámi magyaroknál.

VOJTEK

magyarságának legnagyobb része az utóbbi két-három esztendőben telepedett le a községben a közeli tanyákról. A vojteki magyarság folyton szaporodik, a közeli tanyákról állandó a betelepedés. A ma-

gyarság lélekszáma jelenleg hatvanöt

FERENDIA

községhez tartozó ugynevezett Jaurus-tanyán hat katolikus magyar család él, meglehetősen előnyös helyzetben vannak. Újságot járatnak, rádiójuk is van. Dé igen messze lagnak a községtől és a gyerekek alig tudják az iskolát látogatni. Főleg iskoláskönyveket kértek a Katolikus Népszövetségtől.

CLOPEDIA

községben, ahol majdnem kétezer ember lakik, kétszázötven magyar él. A község földjének nagyrésze nagybirtokosok kezén van, a magyarok legnagyobb része napszámos és cseléd. Vagyontalanok, vagy tiz holdon aluli törpebirtokosok. Tiz holdon felüli birtokos alig akad közöttük egy-kettő. A magyarok minden nekik szükséges gazdasági növényt természetesen, de rendszer és szaktudás nélkül. Földjük alkalmas lenne a tengeri és napraforgó nagyban való termesztésére. Szőlőtermeléssel is foglalkoznak. Szarvasmarhatenyésztésük nem számottevő. Ennélfogva magyar tejszövetkezet nincs a községben, a tejet a helybeli német tejszövetkezet által értékesítik. Lakóviszonyaik kielégítőek. Tánlálkozásuk nem elég ésszerű. A tejet nem használják fel saját maguk számára, hanem eladják. Gyümölcsöt pedig alig termelnek. A lányok nagyrésze szőlőföldi megy, főleg Resicára. A korsmát nem látogatják.

MANASTUR (MONOSTOR)

községben körülbelül kétszáznegyven magyar él. A háború előtt sokan kivándoroltak Amerikába, utóbb csak öt család jött vissza közülük. Husz holdas gazda kettő van, a többi 3—5 holdas törpebirtokos. Nyolc család vagyontalan.

Ha összegeznünk akarjuk az eddigi adatokat, akkor megállapíthatjuk, hogy ezeknek a magyar szórványoknak a sorsa nem mindenütt ugyanaz. Egyes szórványok erősödnek. Ilyen a vojteki magyarság. Más községekben viszont elköltöznek a magyarok. A nádasiak azért hagyják el a községet, hogy gyermekeik jövőjét jobb körülmények közt biztosítsák. A gyermekek nagy száma azonban előny a község szempontjából még akkor is, ha egyes szórványok esetleges gyengülése mutatkozik az elköltözőkdek miatt. A magyarság természetes szaporodása biztat arra, hogy reménnyel tekintsünk a jövőbe. A Katolikus Népszövetség jelentései azt mutatják, hogy a legtöbb katolikus magyar családban három gyermeknél több van. A Katolikus Népszövetség beszámolójából kitűnik, hogy népünk legnagyobb része megállja a helyét ott, ahová a gondviselés állította és küzd a sokszor mostoha körülmények ellen.

GERTHESI BÉLA.

Száz év előtt született Rodin

Háborúban hallgatnak a muzsák, — így szól a régi közmondás. És ma valóban tapasztalhatjuk, hogy a szenvedélyek apokaliptikus rendüléseiben némaságra van kárhóztatva az irodalom, művészet, minden műalkotói lendület. Lenni, vagy nem lenni, ebbe a kérdésbe tolnak napjaink, nem csodálkozhatunk tehát, ha nem juthatnak szóhoz, nem érdeklík a közönséget az alkotás nemes és örökszép problémái. Olykor azonban mégis világosság támad és áttöri ezt a tompa és ólomszürke hangulatot. Midőn az emlékezés halvány mécsesei kigyulladnak, midőn az időszertűség jövőtől egykori nagy emberek életé művei rezdülnek meg hirtelen a ma horizontján.

Rodin Auguste, az új idők legnagyobb szobrászművészenek százéves születési évfordulója most volt. A görög és latin klasszikus szobrászat óta nem akadt olyan tehetség, amely hasonlóan kezelte volna a vésőt. Ez a páratlan mester azonban még túl is szárnyalta a klasszicizmus művészeit, mert a formátökéletes szép mellett, halhatatlan lelkeséggel is átsugározta alakjait, Rodin vésőjének alkotásai nemcsak husból és vérből való emberek voltak, hanem szellemi lények is, akiknek érzéseit, vágyait, legelvontabb gondolatait lelki erővel juttatta kifejezésre a boszorkányosan lélekelemező rálátás.

Rodin művészi képzelete a legkülönbözőbb érdeklődésekből és élményekből táplálkozott. Maga az élete is rendkívüli, éppen úgy, mint a pályafutása, mely elevenebb és gazdagabb volt, mint bármilyen fantasztikus regény. Szép volt a virágos kerttel övezett meudoni ház, ahonnan gyakran már a kora reggeli órákban is zene hallatszott. Rodin a legfinomabb élvezetekkel igyekezett művészi termékenységét, alkotói érzékenységét még növelni. Ezért hivott meg házához olykor már a kora hajnali órákban művészeket, akik Bach, Gluck, Mozart, Beethoven és mások műveit játszották el neki. A kis kamaraegyüttes lassan belelopódzott a mester szobájába, aki még párnái között szunnyadt. A muzsikusok felsorakoztak az ágy előtt, majd a zene szárnyain lágyan összelelleztek a hegedű, a cselló, a fuvala és a klarinét. Szobrászi látomások támadtak ilyenkor Rodinben a búfás muzsika nyomán, amikor pedig a

szoba hatalmas ablakai megnyíltak, ott virult ki a természet teljes szimpompája, a virágok édes illatával, a mindent átöntő arany napsugárral. Egy kezdődött azután a munka. De ez sem volt egyszerű szobrászi munkának tekinthető, annyira idegen volt minden eddigi módszertől, ahogyan a mester dolgozott. Rodin alakjai csak igen ritkán állottak számára modelt, ellenben mindig ott voltak kéznél. Ott mulattak reggeltől napestig a gyönyörű kertben, játszottak, kergetőztek, elpihentek, kedvük szerint.

A mester pedig olykor megjelent az ablakban vagy a terrasszon és futó pillantást vetett rájuk. De ezt mintegy titokban, leskelődve tette, hogy öntudatlan megnyilvánulásaiban fogja meg a mozgást, amelyet azután nyomban lerögzített akár rajzban, akár a minden szépet és rendkívüli felívő képzeletében. Így haladt Rodin mind magasabba a dicsőség útján és csak akkor nyult vésőjéhez, amikor belső sugalata ösztönözte a munkára. Olyan nagy volt benne ez a teremtői lelkiismeretesség, hogy nagy megrendelések esetén is csak akkor fogott a mű kiviteléhez, ha megszólalt benne a nagy sugalat.

Rodin hosszú élete folyamán a mesterművek végtelen sorozatával ajándékozta meg a világot. Szobrokat alkotott, amelyek az idők végezetéig olyan hervadhatatlan szépségben fognak ragogni, mint a Miló Venus, a Diskobolos, vagy a Laokoon-csoport. Csodálatos művészet volt ez és az is marad mindörökké az emberiség számára.

Csecsemők és gyermekek
modern fényképezése ::
otthon és a műteremben

ENGEL ENDRE

Timișoara (Temesvár) FOTO-STUDIÓJA
I. PIATA LIBERTĂȚII 4. TELEFON 34-30

A kávé és a hering

A heringeket nagy megtiszteltetés érte. Befutottak a legelőkelőbb cikkek sorába. Eddig ugyanis főleg kávét öntöttek a tengerbe, mert mint ismeretes, a világon több kávé terem, mint amennyi feketére számias ember van. Most a heringáralakulás miatt Angliában egymásután három rakomány heringet dobtak vissza a tengerbe — élő állapotban. Itt még nincs baj. De a cápákhoz közelálló körök értesülése szerint a portugál szardínia ársése igen rossz benyomást keltett a tenger mélyén. A gyárak ugyanis bedobják a tengerbe a szardíniás dobozokat, de ez a cápáknak és kisebb halaknak csupán bosszuságot okoz, mert a kulcsokat nem dobják velük. Cápárság állítólag demarsra készül.

— Popescu tábornok, belügyi államtitkár látogatása egy aradmezei községben. Az Aradról Dévára utazó Popescu Iac tábornok, belügyi államtitkár Mihailescu Vasile ezredes, aradmezei prefektus kíséretében megszakította útját az aradmezei Capruta községben és látogatást tett az ottani községében. A tábornok az aradmezei prefektus Zamig kíséretével gépkocsival.

— Elmozdított rendőrfőnök. A belügyminiszter hivatalosan közli, hogy Marinescu Ion medgidiai rendőrfőnököt ántalmazás és veretés miatt elmozdította állásából.

— Közbecsült polgár halála. Schlosser Henrik, gyárárosi köztisztviselő, a timisoari (temesvári) közgazdasági életnek évtizedeken át népszerű tagja, hetvenhat éves korában meghalt. A gyárparnák volt kimagasló győnlisége, közvetlen modora és szívóssága révén széleskörű becsültsnek örvendett. Halálát gyászolják gyermekei Ferenc és Vilmos gyárparnokok, Annus és Rózi, valamint úterjedt rokonság. Ma, vasárnap délután négy órakor tetetik a zsidó temető halotti csarnokában.

— Az aradi turisztikai hivatal bizottságának tagjai. A propagandailgyi minisztérium turisztikai hivatala az aradi turisztikai hivatal bizottságának tagjaiként az alábbiakat ismerte el: Pop Alexandru jr., Radu Cornel dr., Trailescu Ioan dr., Vatiuanu Traian dr., Lupsa mérnök, Damian Aurel dr., Lepa Caius dr., Sinei Eugen, Mohor Ilie, Ponta Cornel és Lazar Vasile.

— Ha szereti egészségét, csakis természetes „Mushong”-féle buziási szénsavval telített „Hercules” szikvizet igyék. Mindenütt ilyet követeljen. Gyártja: „Hercules” szikvizgyár, Reichardt Alajos, Timisoara, III., Str. Ion Vasil 4. Telefon: 20-22.

— Kétszázöt magyar vőlegény és kétszázötvenkilenc magyar menyasszony kötött házasságot az elmúlt évben Timioararban (Temesvárott). A vőlegények közül 127 magyar menyasszonnal lépett házasságra, míg 56 vőlegény német, 13 román, három szerb, kettő zsidó, kettő cseh, egy orosz és egy bolgár nővel kötött házasságot. Minden negyedik magyar nemzetiségű menyasszony vegyes házasságot kötött és ötven magyar nő román férfivel, hetvenhárom pedig német férfivel ment feleségül.

— Papszentelés. Pacha Agoston dr. megyéspüspök Lipovára (Lippára) utazott, ahol Schmidt Tibor végzett teológust a mai napon pappá szenteli. A szentelés egyes mozzanatait Blaskovics Béla dr. teológiai tanár magyarázza két nyelven a hívőknek.

— Nyugdíjmelés iránti kérvények nyomtatványai. A Bársági Nyugdíjasok Egyesületének értesítése szerint a nyugdíjmelés iránti kérvények nyomtatványait minden nyugdíjasnak kérnie kell nyugdíja felemeléséért, ha utólag is. Az egyesület díjmentesen állítja ki a nyomtatványokat.

HAZAK FOLDEK SZÓLÓK MALMOK TELKEK minden árfokoztatban **Hatschek ügynökség** Arad, Bul. Caroli 46. Tel. 16-5

— A kolera pusztítása Indiában. A Radiopress kabuli jelentése szerint Indiában mind nagyobb mérvet ölt a kolerajárvány. Bihar vidékén 663 ember betegedett meg és ezek közül 312 meghalt. Bengalban 1188 beteg közül 516 halt meg, Kalkuttában 534-en kapták meg a veszedelmes betegséget, melynek ott 236 esett áldozatul.

— Elfogták az áldetektívét, aki Aradon és Timisoarban szőhámokodott. Az aradi rendőrség őrizetbe vette Sacui Stefan maceai (mácsai) embert, aki Aradon és Timisoarban (Temesvárott) számtalan esetben detektívnek adta ki magát és kisebb-nagyobb szőhámosságot követett el. Sacuit néhány héttel ezelőtt már egyszer őrizetbe vette a rendőrség és átadta az aradi ügyészségnek, ahol azonban szabadlábra helyezték. A szőhámosság ezután folytatta csalásait és most ismét rendőrkézre került. Az aradi rendőrség felszólítja azokat, akiket az áldetektív becsapott, hogy jelentkezzenek a rendőrség bünygyi osztályán.

MODERN SZENTEK

Modern szentek? Mintha ellentmondást tartalmazna a két szó egymás mellett. Joggal kérdezhetjük, van-e összefüggés a szentek világát kerülő elvonult élete és a zajló, dübörgő profán élet között? De ne felejtjük el, hogy boldogult XI. Pius pápa is például szenvedélyes hegymászó volt, ami ugyan nagyon ártatlan szórakozás, de mégis egészen más, mint a hajdani remeték minden földi vágytól elvonatkozott magánya. Szinte elképzelhetetlen az ut az egyiptomi anachorétától, a szent varrólányig, szent mérnökig, vagy szent orvosig, de ime mégis megtörtént a hosszú századok folyamán.

Ha forgatjuk az egyháztörténelem lapjait, ime egyszerre csak találkozunk Franciaországban a Napkirály uralkodása idejében Legras asszony átszellemlült lelkes alakjával. Legras asszony a párisi előkelő világ ünepelt szépsége volt. Már tizenhét éves korában férjhez volt s zajos társadalmi életet folytatott. Ime azonban egyszerre teljesen megváltoztatta addigi szokásait, már csak a magánosságot kereste és minden vagyonát a szegények felségelyezésére szánta. Ebben a oklatot és szétszaggatott időkben azután oly magasra emelkedett az istenkeresésben, hogy a Szent Péter dombban szentté avatták. A csodálatos életű asszonynak legfőbb vezetője volt szalai Szent Ferenc, akkori genfi püspök, aki Az alázatos élet című könyvével vezette a hajdani előkelő hölgyet erre az útra.

A másik eset már a legújabb időkben, 1913-ban történt ugyancsak Párisban. Hőse Guido de Fontgoland, egy tizenegy éves korában elhunyt kisfiú, akit már azóta szentté avattak. Szülei Szűz Máriaának szentelték életét és már három éves korától kezdve kék és fehér ruhában, az isteni anya színeiben, járatták. A kisgyermek csodálatos terítő munkát végzett. Számos felnőtt embert segített a jobb útra, így egy egész cirkuszársulat tagjait. Az a ház, ahol a gyermek meghalt, most kegyhely és az állandóan nagy tömegben odazarándokló emberek gyógyító hatást tulajdonítanak annak.

Igen, napjainkban találunk a szentek között már sporthajnokot is. Giorgio Frassati ő, Olaszország volt németországi nagykövete fia. A hírneves diplomata azelőtt a Stampa című olasz újságnak volt kiadótulajdonosa. Frassati az olasz sport egyik legkiválóbb képviselője volt, nagyszerű futballjátékos, uszó, vitorlázó és sifutó egyszerre. Ő is hirtelen teljesen megváltoztatta addigi vidám életmódját és szakított a sporttal. Berlin nyomornegyedeiben időzött hajnalról éjszakáig, majd belépett a dominikánusok rendjébe. Ott Savanarolát választotta példaképül és iránta való tiszteletből annak keresztnevét, a Giro-

lamo nevet vette fel. Frassati huszonnégy éves korában halt meg benuulás következtében. Midőn temették, a turini püspök reávonatkozatva mondomta: a szentek haláluk után kezdenek igazán élni.

Akadnak ma már a szentek sorában bankigazgatók is. Aki ebben kételkednék, annak számára feleleveníthetjük Jaegen Hyeronimus nevét. Valamikor katonává volt, kiűzött Königrátnál is, majd egy trieri bank igazgatója lett. Később bucsut mondott a pályának s kizárólag vallásos elmékedésekben töltötte életét. Bécs legújabb szentje Janaushek Jezsuita atya, aki egy tizenhét éves szegény külvárosi családból származik. Hírneves gyongtató volt, csak ugy özőnlötte hozzá a hívek. Rudigier püspök viszont egyszerű pásztorfiú volt valaha. Az ő lelkes fáradozásának eredménye a gyönyörű linzi Mária templom.

Nem hagyhatjuk ki a csodálatos életű férfiak sorából Weiss Liberat atyát sem. Az ő idejében még teljesen ismeretlen Konnersreuthban született, ahol a kis Teréz töltötte később martirizuszorús életét. Liberat atya a franciskánus rend főnökének felhívására misszionáriusnak jelentkezett. Abessziniába hajózott és ott az akkori négusnál a pápa egy sajátkezi levelel jelentkezett. Az expedíció, amellyel utazott, szerencsésen el is érte Abessziniát, a Nilus jobb partján vonultak aztán tovább egy szörnyű pusztaságon keresztül. Ott azonban szörnyű sors érte őket. Kandalban letartóztatták az európaiakat és Cortiba vonsozták őket. Ott mindenáron arra akarták kényszeríteni az expedíciót, hogy vegyenek részt egy másik vad törzs elleni háborúban. Azonban az európaiaknak sikerült szerencsésen elmenekülni. Rettenetes szenvedések gyötörték őket a sivatagban, de Liberat atyát semmi sem térítette el kitűzött szándékától. Alighogy ismét Európába kerültek, ő két másik franciskánus társával ismét utnak indult. Ez alkalommal azonban a Suez-csatornán keresztül a Vörös-tenger felé vették útjukat. Ki is kötöttek Massauában, abban a városban, amelynek birtokáért most véres küzdelmek folynak. Az akkori fővárosban, Gondárban, fényes ünepség keretében fogadták őket a négus és kegyelme legkiválóbb jeleit nyilvánította. Azonban csakhamar forradalom tört ki s a szerencsétlen misszionáriust másik két társával együtt az elvakult vad nép megkövezték.

Mint tehát látjuk, az egyház sohasem fogy ki a szentekből. Ma is akadnak emberek, akik vállalnak minden szenvedést, veszedelmet, Isten országáért. Csak nem látjuk műviket oly szigorúan elhatárolva, mint hajdan. Mert gyakran ott élnek közöttünk, velünk, napjainkat velünk szürkén megosztva a mindennapi profán élet kellős közepében.

— Ülést tart az aradi ármximáló bizottság. Az aradi városháza ármegállapító bizottsága csütörtökön délelőtt 10 órakor a városháza kistermében ülést tart és ezuttal állapítják meg az április havi maximális árakat. Az értekezletre meghívták a ki-lönböző kereskedők képviselőit, az intézmények és hatóságok vezetőit és a fogyasztók kiküldöttéit. Az ármegállapító bizottságnak az a célja, hogy a lehetőség szerint összeegyeztesse a kereskedők, illetve termelők és a fogyasztók érdekeit.

— Legidősebb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomororrtás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— Halálozások. A timisoari (temesvári) anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Marin Milena 17 éves, 2. kerület, Mercur-utca 17, özvegy Opar-teni Józsefné szül. Gross Mária nyugdíjas, 61 éves, 3. kerület T. Cipariu-utca 8, özvegy Knebel Márkusné szül. Holländer Mária, 59 éves, 4. kerület, Jon Barac-utca 8, Balut Joan munkás, 61 éves, 4. kerület, V. Lupu-utca 12, Vaian Sava kőműves, 75 éves, 5. kerület, Bucovinei-utca 21, Studentov Mircea 16 éves, 5. kerület, M. Dobosan-utca 60, Covan Carol 65 éves, sosdeal lakos a közokrházban.

— Aradi anyakönyvi hírek. Születtek: Balogh Viorica (halva született), Kovács Lajos és Mucsi Kor-Aranka, Cheveresan Magda, Christ Mária, Curticean nélia. Házasságot kötöttek: Otrog Pál női fodrász és Kovács Margit, Szabó Károly fagaragó és Kulniet Emma. Meghaltak: Cleici Nicolae 24 éves, Bene Rozália 25 éves, Bota Pál 47 éves, Gligorescu Traianné 32 éves, Stanulescu Gheorghe 23 éves és Strain Luca 21 napos.

— Mozik műsora Aradon vasárnap és hétfőn. Timisoarban (Temesvárott): Apollo: A hitlen Eckehardt (német film), Capitol: Szerelm választaton (német film), Thalia: Edison ifjúsága (angol film), Corso: Szerelm a vérpadig (angol film).

— Mozik műsora Aradon vasárnap és hétfőn. Forum: A titán. Corso: A sevillei borbály. Uránia: A halál lovasa.

— Működik a városi könyvtár. A timisoari (temesvári) városi könyvtár, amely annak idején a volt Múzeum-épületbe költözött át, most már rendszeresen működik. Miután Milos Romulus könyvtárost nyugdíjazták, a könyvtár igazgatójává Fogas Justin dr. neveztek ki, aki azelőtt Nagyváradon működött. Az épület átalakítása, illetve tartozása teljesen befejeződött. A földszinten vannak a hivatalok és található egy kisebb terem azok részére, akik tudományos célból tanulmányokat folytatnak. A nagyermet berendezték olvasóteremnek, ruhatárral. A könyvtár délelőtt 8-tól 2 óráig van nyitva, az olvasók részére pedig délután 4-től 7 óráig is. A könyvek kikölcsönzésére újabb kölcsönadóját állapítottak meg, ez évente 60 lei, tanulólknak, diákoknak 30 lei. Akik könyvet kölcsönöznek, 200 lei óvadékot tesznek le, amelynek ellenében egyszerre két könyvet vihetnek el. Ha valaki értékebb könyvet kér, ennek értéke szerint magasabb óvadékot ad, amelyet aztán a könyv visszaadásakor visszafizetnek. Egy-egy könyvet legfeljebb egy hónapig tarthat valaki magánál. A városi könyvtár az új városi költségvetés jóváhagyása után idén nagyobb arányú könyvbesszerzést eszközöl. Miután még vannak, akiknél régebb idő óta több könyvtári könyv van, a könyvtár felszólítja ezeket, hogy minél előbb hozzák vissza a könyveket.

— Aradi ingatlanforgalmi hírek. Az aradi telek-nyvi hivatalban az alábbi ingatlan átírások történtek: Kellner Béla és felesége eladták Postului utcában lévő házhelyüket, amelyet Török József vett meg, 45 ezer leiert, egy másik házhelyüket pedig 70 ezer leiert vásárolt meg Bozsik Márton, míg a harmadik ugyanott lévő házhelyüket Czirner József és felesége vették meg 18.500 leiert. Stern Zsigmond és Miksa Muresanu uoca 15 szám alatt lévő házukat eladták Schimatschek Guidónak, 300 ezer leiert. Sata Lajos és felesége Sava Raicu utca 52 szám alatt lévő házát 48 ezer leiert Müller Miklós vette meg.

Tavaszi ruhákat, kabátokat **KNAPP** fest, tisztít modernül berendezett vállalata ARAD, Str. Bratianu 2-4 és Str. Episcopul Radu 10

A TAVASZI DIVAT UJDONSÁGAI

Hivatalosan is beköszöntött a naptári tavasz. Csalóka napsugár pásztázza végig az uccákat és megjelennek az új tavaszi divatkreációk is. Az alábbiakban bemutatunk néhány legújabb ruhát, melyek vonalban és színösszeállításban sok sikket hoznak

Fekete-fehér kombinációs komplé, fehér gyapju-kosztüm, elől gombokkal ellátva, övvel, hozzá fekete kepp, fehér béléssel és fehér gallérral. Szintén berlini modell.

Kék pepita-kosztüm, hozzá kék gyapju-kepp. Ez eredeti berlini modell.

Utazási komplé barna kasak-ruhából, pepita aljból gombdísztéssel és bőrvével. A kepp barna gyapjuszövetből készült és belül barna pepitával bélelve.

Elegáns délelőtti kosztüm. Fekete szöveteruha és fraise színű, feketével szegélyezett férfiszabású kabáttal.

Fekete kosztüm kék-fehér csíkozású bluzzal.

Délelőtti kosztüm férfiszabású kabáttal, rávarrott zsebekkel és gombdísztéssel. Alatta ugyanazon szövettől készült ruha berakott szoknyával.

Piros-kék pepitamintájú kabátka férfiszabással és rávarrott zsebekkel. Hozzá sötét flanelszoknya.

Világosbarna délelőtti kabát énevérujjakkal és rózsaszínű gallérral.

Két sportkosztüm pepita kabáttal és sötét-kék szoknyával. A kabátokon rávarrott zsebekkel.

Macedonia véres földje, ahol most csillogó szuconyok őrzik a békét

Bulgáriában a Meszta, Sztruma és Marica völgyein keresztül visz az út a görög határ felé. Európának aligha van szebb és érdekesebb tája, mint a hanó folyó és hegyi patakok fölött és a Rila hegység csucsa júliusban is havat szítálnak az utasra, aki Szófiából elindul a Rila-kolostor felé. Csodálatos élmény, feledhetetlen emlék egy ilyen utazás. Dupnitzáig rendes, kényelmes gyorsvonat röpti az idegent. Ott aztán át kell szállani a keskenyvágányu hegyi vonatra, amelyen ócska kocsi, oldalgombolós, mult századbeli vagónok zötyögtek az utast a Rila-kolostor kapujáig. Az utitársak egyszerű bolgár zarándokok. Falusi nénikék, fehérhajú paraszok, feketeszakállu, hengersüveges kalugyerek, akik Rilába mennek imádkozni. Jönnek aztán a bolgár diákok, fiatal lányok, hogy megmásszák a Musalát, a Balkán legnagyobb csúcsát, ahonnan tiszta időben már látszik az Fekete-tenger kék tükre és Thessaloniki körvonalai ködlenek át a párafátyolon.

Ez már a véres föld, bolgár Macedónia, ahol szabadságharcosok, mártírok vére piroslik minden sziklaormon. De a kövecses dohányföldeken békeken kapálát a macedon s zengő szolozsmával köszöntik Rila sötétzöld erdőit a zarándok csoportok. Aki idejön a sötétkék ég, hófehér csucok, rohanó hegyi patakok világába, úgy érzi, hogy valami csodás időgépen a középkorba érkezett vissza. Hátát a sziklának támasztva, tajtékoz fehér víz partján, itt vár már a sokszázévestendős öreg kolostor, amelynek egy-egy terme egész faluk népét tudja befogadni. Néha napokig, hetekig itt laknak ezek a zarándokok. S ha éjfélkor a meszeszerűen szép bizánci templomban megszólalnak a csemetyűnyelvű harangok, ha végtelen fafolyásokon kongani kezd az éberszű klepalo, meg a dandzsala, odalent fénybeborul Szveti Ivan, a bolgárok Szent Istvánjának oltára.

Meseország marad Rila akkor is, ha kisüt a nap. Hosszu, keskeny vipérák sűtkéreznek a pékház küszöbén és barátságosan isszák meg a feléjük nyújtott friss kecsketejet. A madarak és állatok bolgár szentjének földjén megszeliődül még a mérges kigyó is. Olyan világ ez, ahol még lehet meg találni a bójtölő remeteket, akik évtizedek óta gyökéren, gombán élnek egy-egy távoli barlangban. S ugyanakkor valamelyik, hét nyelven beszélő kalugyer elmondja a török elnyomás, a véres szabadságharcok hősi legendáit is. Ozmán pasa aranykincsel rakott szekereiről, vitézlő komiták nagy tetteiről folvik a szó a hosszu folyosókon, amelyeken ilyenkor esténként csak a távoli csillagok és a kalugyerek macskáinak tüszeme világít.

Hajnalba, aki az apró lovakon felmegye a havasokra, ahol 40.000 juha legel a rilai szerzetnek, megláthatja nemcsak a smaragd zöld tengerszemeket, hanem a tenger fénylő tükrét is, Odysseus mitosz szigeteit és Szalonikét, ahol egy magyar tudós nemrég találta meg a honfoglaló bolgárok birodalmának határköveit.

— Igen! Arra van Görögország! — mondta akkor nekünk a borisovgradi zarándokok papja. — Egyszer elérünk oda a tengerhez.

S ugylátszik, hogy a rilai imádságok nem szálltak hiába a kék eget felé. Banzsko-ban nem hiába rendezett sorozást tavasz jöttén a Halál. Nem hiába haltak meg a macedon fiatalok közül azok, akik fel esküdtek a Halál-seregének. A rilai gránicról ma a német katona néz Szaloniki felé s a régi jelszó, amit oda tetováltak a komiták karjára, a halálfej és a két lábszáresont között ma is azt sugja a Véres Föld minden fiának: Szloboda ili szmert! Szabadság, vagy halál.

A másik út, az új hadak útja Plovdivból az egykori Pilippopolból vezet a görög föld szívéhez. Ez a rész már a másik Bulgária; a modern, új, nacionalista állam földje. A Marica völgye, ahol csodákat teremtett a paraszt szorgalma. Itt Plovdiv környékén termelik a rizst. Itt van Kricsim, ahonnan ezer vagonszámra szállítják a gyümölcsöt, szőlőt, barackot a legnagyobb fogsasztópiac, Németország felé. Tavasz jöttén a vacsai vízmű centráléjából kiinduló kábellel melegítik a földet, hogy legyen primőr, friss zöldség Európa minden gourmandja számára. Itt van Perustica, a bolgár Mohács, ahol elbukott az Assen cárok birodalma és ahol most a világ legjobb dohányja terem. De a forró nyári idő jöttén kibírhatalan pokollá változik ez a táj. Olyan mint az ég katlan, amelyre 42 fokos meleget perzsel a fehér izzás nap. Ilyenkor a spongyává alakult utas, akiből csöpög az izzadság, megkéri Sztobjanoff konzul urat, hogy vitesse fel a

rozsdavörös Rodope-ba, amelynek 1700 méteres csúcsai zordonan néznek le a Marica síkságra.

Velünk is így indult meg az autó a keskeny szepteninen, amelyről már akkor elmondták, hogy ez a hadiút vezet a görög határra. Trudovákok, nemzeti munka-katonák vágják a Rodope szikláiba, de jó békevilágban csak a dohánybevásárlók autói robogtak rajta Xanti és Cavalla felé. Esténként pedig százzámra kaptattak fel rajta a Marica-síkságról hazatérő földmivesek fekete szamarai. Lent a 42 fokos hőség perzselte a tájat, de idefent 1700 méter magastan a belacserkvai fürdőn hűvös illattal köszöntötték a százados fenyők, melyek aljában ott fészkeltek a fürdőtelep villái, szállodái. A plovdivi gazdagok építették ide ezt a kis fürdőhelyet, mert

A javithatatlan álmodozó megvalósult álmá

A tizenkilencedik század huszas éveinek vége felé nagy lendületet vett a magyar társasélet. A pesti szalonokban abban az időben egyik legnépszerűbb arszlánja Széchenyi István gróf volt, aki különösen azzal lett csakhamar híres, hogy egy évi jövedelmét, hatvan ezer forintot ajánlott fel a Tudományos Akadémia megalapítására. A fiatal huszárkapitány csak törve beszélt a magyar nyelvet, de annál többet cselekedett a kultúráért. Különös ember volt a gróf, állandóan töprengett és nagy eszmék forrtak az agyában. Mialatt mások az estélyek alkalmával táncoltak, udvaroltak vagy az ital örömeinek áldoztak, Széchenyi vagy vitázott, vagy megállott valamelyik ablak előtt és szemlélte az akkor még szegényes, gondozatlan utcákat. Barátai előtt lelkesedve beszélt gyönyörű középítmenyekről, széles utcaokról, a kiépített Duna-partról. Az előkelő urak azonban, akik a bécsi kongresszus idején éltek fénykorukat, csak nevettek és vállvonogatva mondogatták: A Stefi javithatatlan álmodozó, a Stefi egy rögeszmés bolond! De Széchenyi azért tovább szötte az ő színes tervét, mint a legtöbb rendkívüli egyéniség, akit életében kinevetnek, halála után pedig hőddalal veszik körül és márványba vésik eltűnt alakját.

Egy hideg márciusi éjszakán is majdnem hajnalig beszélt, mesélt az eljövendő idők változásairól. Végre azonban mégis távozni kellett, kint márciusi szél száguldott, jegesen sodorta a kimenők arcába az éles dunai levegőt. A fiatal Wenkheim Béla gróf igen aggodalmaskodott:

— Teringettét, alighanem megindult a jég, hogyan fogok én átjutni Budára?

Tényleg a jég a Margitsziget tájáról már nagy táblákban uszott lefelé, a révész aggodalmasan fogadta a nagyurakat. A fiatal Wenkheim is húzódozott az átkeléstől, pedig igen sürgős üzenetet kellett vinnie Budán lakó nagybátyja részére. Széchenyi István azonban nem nézte sokáig ezt a habozó magatartást. Rámordult a révészre:

Szokatlan körülmények között talált egymásca két testvér, akik harminc évig nem látták egymást

Vigan dudál a portugál! — így jellemzi a tréfás szólás e valóban kedélyes népet, amelynek elpusztíthatatlan jövedvét egész sereg hasonló mondas hirdeti a világ minden nyelvén. Ennek a derűnek mindenestre jelentős oka a sűrű, tüzes portói bor, amellyel a portugálok ugyancsak élnek. Az erős bor azonban igen gyakran indulatokra is hevít és mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a legutóbb Liisszabon egyik koresmájában lezajlott összetűzés. A koresma egyik asztalánál a későesti órákban szokatlan öltözékű idegen foglalt helyet. Valamelyik hajóval érkezett a messzi Ausztráliából, ahová harminc esztendő előtt vándorolt ki. Csakhamar körülülték a vendégek és érdeklődéssel hallgatták beszédét. Aki harminc évet töltött messzi idegenben, az sokat tapasztalt, sokat látott. Erről szolgálatott bizonyítékot a mi emberünk is, midőn változatosnál változatosabb történetekkel szócraokoztatta hallgatóit.

Aki sok helyen járt, az sokat hazudik, — mondják a rosszmájú emberek. Valóban lehetséges is, hogy az idegen kissé elvetette a sulykot, amint egyre magasabbra hágott a kedv és mind gyorsabban ürültek a poharak vidám italozás közben. Mindez még csak annál jobban emelte a hangulatot és a portugál Hary János egyre csodálatosabb történetekkel mulattatta bámuló hallgatóit. Egy ember

nyáron nehéz kibírni a hőséget a Marica-síkságon.

A csend, a béke csodálatos hazája volt Bela-Cserkva akkor. Szeliden ragyogott a hajnali nap a fehér bizánci templomon. Bent az ősi aranyos ikonosztáz előtt pedig tompa fényvel égtek a rőt lángu gyertyák s halk ima duruzsolt az ég felé. A béke útjából most újra az lett, aminek építették. Hadak útja... Ilyenkor március végén van a dohányvásár Perusticában, Xantiban, Cavallában, de a belacserkvai uton ezidén aligha tűnnek fel az amerikai, angol, olasz, holland dohányvásárlók luxus autói és a bolgár sofförök is aligha kergetőznek észvesztő gyorsasággal a hajtűkanyarokban. Tankok, motoros ágyuk végtelen sora vonul a görög határ felé. S a szőke stuttgarti, vagy pomerániai fiúk, ha felérkeznek a Rodope csucsra, felkiálthatnak:

— Thalatta! Thalatta!

Mert innen meglátják majd az örökzaju tengert. A tengert, amely fölül Anella nem háboríthatja többé a Balkán nyugalalmát.

MARSCHALKÓ LAJOS.

— Menni fogsz és megyek én is... én, Széchenyi István!

A révész erre szótlánul engedelmeskedett. Az urak beszálltak és megkezdődött az átkelés. A jégtorlaszok valósággal ostromolták a kicsiny csónakot, minduntalan átsepertek rajta a hullámok. Sápadtan, halálrávált arccal siránkozott a fiatal Wenkheim, Széchenyi mozdulatlanul ült a helyén, mélységesen elgondolkozott, mintha számára teljesen közömbös volna az elemek véstes játéka. Később a fiatal Wenkheim mégis megemberelte magát és kesernyész humorral odaszólt a grófnak:

— Mondja csak Stefi bácsi, mit töpreng, talán most is palotákat épít?

Széchenyi elmosolyodott:

— Nem ősem most nem palotákat akarok építeni, hanem lanchidat. Nagy, erős, állandó hidat, amely Pestet Budával összeköti, hogy ne kelljen ilyen nagy nehézségek között átkelni minden tavasszal a Dunán.

— Nem érek én még már több tavaszt!... jajgatott ismét a szerencsétlen fiatalember, mert pen egy óriási jégtábla zuhdult a csónak orrának. Most már Széchenyi is nekilátott a munkának, kezébe ragadott egy heverőt és két órai kísérletes vívódás után mégis átérték a tulsó partra, amikor a rácváros görög templomban már harangozni kezdték a hét órát.

Széchenyi ezután csakhamar megkezdte propagandáját. Elmondta rettenetes utazását és ahol csak lehetett, híveket igyekezett szerezni terve számára. Eleinte sokan nevettek, később azonban egyre jobban tért hódított a gondolat, hogy át kell hidalni a Dunát, mert nem szakadhat meg a forgalom és a kapcsolat évről-évre, pusztán a tél szeszélye miatt. Stefi ötlete végre mégis megvalósult. Clark angol építész megépítette az első állandó Dunahidat, mely örökre hirdeti Széchenyi István gróf kintartásának és szellemének dicséretét. (F.)

azonban mégis akadt a szomszéd asztalnál, akinek semmiképen sem tetszettek ezek a históriák. Eleinte csak itt-ott adott kifejezést nemtetszésének, később azonban már nyíltan kellemetlenül okvetetlenkedett, később már egyre ingerültebb lett és alaposan visszafeljelgetett a közbeszólónak. Csakhamar kölcsönösen sértegetni kezdték egymást és a szóvita még verekedéssé is fajult. A kézitásában az egész koresma népe résztvett, amely szét akarta választani a feldühödött verekedőket. Ez természetesen nem sikerült, mert azok olyan konokul marták-tépték egymást, mint a vérengző fenevadak. Végül is a rendőrséget kellett értesíteni és a hivatalos hatalom erélye nagy nehezen rendet teremtett.

Es ezután kezdődött az igazoltatás. A zsebekből rövidesen előkerültek az irások és ekkor kiderült, hogy a verekedők azonos vezetéknevet viselnek, sőt legnagyobb ámulatra megállapították azt is, hogy a harcban álló felek testvérek, de nem ismerték meg egymást hosszu harminc esztendő után. Erre egyszerre megváltozott a helyzet, a két testvér összeültek és boldogan örvendeztek egymásnak. A családi viszontlátás öröme annyira elérzékenyítette még a rendőröket is, hogy eltekintettek az úgy további hivatalos folytatásától.

SPORTSEMÉNYEK

A Chinezul és a CAMT tavaszi rajtja a B-Ligában

Timișoara (Temesvárnak) ma nem jutott A-liga meccs és így a főeseményt a B-ligáért folyó küzdelmek tavaszi rajtja képezi.

A lilafehéreknek nehéz küzdelmet kell vívniok a Rapid pályáján a bászági németek, minden vonalon megerősödött csapatával. A küzdelem előrelátható nehézségei azonban csak

növelik majd a lilák elszánt és lelkes harcokéért,

hogy fiatalos hévvel és kétségtelen tudásukkal mindent elkövessenek a fontos bajnoki pontok megszerzéséért. (Az őszi fordulón a Rapid győzött 3:1 arányban.) A mérkőzés délelőtt 11 órai kezdettel kerül előntésre.

A munkásatléták nehezen tudják átvészelné az első csatásorból történt kibuktatásuk súlyos veszteségeit. Ma az Electrica elleni mérkőzésükön elvállik, hogy a hosszú téli pihenő alatt sikerült-e az együtttest legalább lelkileg összekovácsolni. Ha a játékosok önbizalomtól duzzadó lelkesedéssel teljes számban sorakoznak a régi zászló köré, ugy

a megérdemelt siker sem maradhat el.

(Össze! a villamoscsapat győzött 5:2 arányban.) A mérkőzés a Banatul-pályán délután 4 órakor veszi kezdetét.

A B-liga I. csoportjáért folyó küzdelmek további mai mérkőzése a következők: Timișoara (Temesvárott) CFR—SSMR a Banatul-pályán. Aradon Crișana CFR—CFR Turnu Severin. Lugoj (Lugoson) Vulturii—Politechnica. A II. csoportban Turda (Tordán) Cimentul—Jiu.

A B-liga tavaszi esélyeinek mérlegelésére álljon itt a táblázat:

CFR T. Severin	9	7	1	1	32	17	11
SSMR	9	6	—	3	22	16	12
Rapid	9	5	1	3	21	12	11
Chinezul	9	5	1	3	24	15	11
Electrica	9	5	—	4	15	10	10
CFR Timișoara	9	4	1	4	17	20	9
Vulturii-Textila	9	4	—	5	16	22	8
Crișana CFR	9	3	1	5	14	21	7
CAMT	9	1	2	6	13	28	1
Politechnica	9	1	1	7	11	24	3

A magyar és a jugoszláv labdarugás ma három fronton csap össze

A magyar válogatott labdarugó csapat Gidófalvy Pál dr. vezetésével megérkezett Belgrádba és ma összeméri erejét a jugoszláv labdarugás válogatott együttesével. Fábán, a magyar szövetségi kapitány a következő csapatot állítja csatásorbá: Csikos — Sziklay, Bíró — Sárosi III, Polgár, Szalay — Kincses, Berecz, Zsengellér, Bodola, Gyetvay. A jugoszláv válogatott összeállítása: Glaser — Brozovits, Dubac — Manola, Jazbinsek, Gianits — Glisovits, Vljarevits, Bozovits, Vujadinovits, Nikolits. Ez a mérkőzés a kilencedik magyar-jugoszláv találkozó. Az eddigi nyolc mérkőzésből három magyar, kettő pedig jugoszláv győzelmet hozott, míg három döntetlenül végződött, a gólarány 11:10 a magyarok javára. A mai találkozót a bécsi Beranek vezeti. A nagy mérkőzés előtt a két ország ifjúsági válogatottjai játszanak.

Budapesten pedig a magyar és a jugoszláv B-válogatott mérkőzés tart élénk érdeklődésre számot,

hiszen a magyarok második csapatában is ugynevezett „ágyuk” szerepelnek. Az összeállítás a következő: Szabó — Pákozdy, Kispéteri — Pázmány, Tóth II, Lázár — Cseh, Kovács, Sárvári, Sárosi dr., Tóth III. Velük szemben a jugoszlávok csapata ez lesz: Lovrits — Splait, J. Matosits — Atanaczkovits, Bricits, Cirts — Savits, F. Matosits, Aca Petrovits, Woelfl, Stevcov.

A Nemzeti Bajnokság mai mérkőzései

Sibit (Nagyszében): Universitatea—Venus.
Resita (Resicza): UDR—Sp. Studentesc.
Brad (Brád): Mica—FC Ploesti.
Braila: FC Braila—Gloria.
Craiova: FC Craiova—Ripensia.
București: Unirea Tricolor—Gloria CFR.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: KUN BAN ANDRIS

146

A műsorból hátralevő táncszámaim leadtam a közönségnek. Tüzesebb voltam, mint valaha.

Adelaidei rosszüllétemre volt szükség, hogy megismerkedjem Werner Eduard doktor német orvossal.

Rohamaim ismétlődtek és Werner doktor mindannyiszor segített.

Feleségül mentem hozzá, hogy mindig kéznél legyen.

Most itt vagyunk Newyorkban.

Rufenacht Marianne tisztelettudó, alázatos a férjemmel szemben, azonban én sokkal jobban ismerem a komornámot, semhogy ne tudnám, hogy nem rokonszenvezik a doktorral.

Ennek azonban talán az az oka is van, hogy Eduard gazdasági ügyeim intézését teljesen kivette Marianne kezéből. Takarékkönyveim, amelyeket eddig Marianne őrzött, most a férjemenl vannak, nála van készpénzem is és az ékszeres dobozom. A tisztelők ajándékait Werner doktorhoz történt férjhezmenésem után is Marianne veszi át, azonban azokat köteles haladéktalanul férjemennek kiszolgáltatni.

— Bármilyen megbízható is ez a Marianne, — mondogatja Eduard ismételtén, — mégis csak cseléd. Nem való, hogy cseléd kezelje urnöje vagyonát. Még megtáborodhatik.

Jelenleg az egyik newyorki varietében táncolok.

129.

Newyork, 1857. augusztus 13.

Ausztráliából való visszatérésem után táncoltam Newyorkban, Buffalóban, Palm Beachben, New Orleansban és más városokban az Egyesült Álla-

mokban. Most már könnyen jutok egyik városból a másikba. Nem kell kényelmetlen postakocsikon utazni, mint fiatalabb koromban. A vasut feltalálása óta az utazás könnyen és gyorsan megy. Mintha a vonatokat egyenesen a művészek kedvéért találták volna fel, hogy minél több városban és minél rövidebb és fáradtságmentes utazás árán ragyogtassák művészetüket.

130.

Newyork, 1858. január 4.

Indulunk Kanadába. Winnipegbe kaptam meghívást vendégszereplésre. Winnipeg után Montreálban fogok táncolni.

Természetesen nemcsak Marianne kísér el, hanem férjem is. Orvosi segítségre mindegyre gyakrabban van szükségem.

Marianne ma reggel kéréssel állott elő:

— Sennora emlékezni fog, hogy Szanfranciskóban eljegyeztem magamat Tommy Barkerrel, a volt aranyásóval. Tommyt akkor láttam utoljára, amikor Ausztráliába utaztunk. Most itt van Newyorkban és szeretném a mai napot vele tölteni. Megköszönném a sennoranak, ha délutánig szabadságot adna.

Nem szívesen látom, ha közvetlenül elutazás előtt komornám nincsen mindig velem, de azért mégis elengedtem.

Délutánra pontosan hazajött és befejezte a csomagolást.

Reggel vonatra ülünk.

131.

London, 1859. március 25.

Kedves naplóm, te meghitt barátom, gyere, hadd mondok el benned életem legutóbbi eseményeit. Amikor annak idején Bathban, mint a Sisters Brown leánynevelő intézet csitri növendéke az első sorokat irtam beléd, azt hittem, nem lesz nap, amikor nem bizalmaskodom veled. Es bizony azóta hányszor fordult elő, hogy olykor éveken át nem vettelek elő és nem gyóntam neked. Bizony, bizony egy-egy bejegyzés sokszor gyónásszámba megy.

Igy gyóntom neked azt is, hogy szépségemet a

Egyéb mérkőzések

Timișoara (Temesvárott): I. osztályban Progresul—Vulturii az Electrica-pályán délután 4 órakor. Cultura—Ancora a Vulturii-pályán délután 3 órakor. Ifjúsági bajnokság: Chinezul—CAMT, Banatul-pálya, 9 órakor. Rapid—CFR, Rapid-pálya, negyed 10 órakor. Banatul—Progresul, Banatul-pálya, 2 órakor. Ripensia—Politechnica, Electrica-pálya, 11 órakor. Vulturii—Electrica, Electrica-pálya, negyed 3 órakor.

Világghiradó

Gyorsuszásban 56.1 mp. alatt új világcsúcseredményt szedett a manilai Jikiorum odahaza, egy szabályos uszómédenében. Fick, amerikai uszó hitelesített eddigi világcsúcseredménye 56.4 mp.

Budapest jégkorong csapata résztvesz a berlini hatos tornán. A torna március 28—30-án kerül előntésre a berlini sportpalotában és azon három külföldi és három német csapat méri össze erejét.

Argentína nyerte a délamerikai államok labdarugótornáját, melynek folyamán minden mérkőzést megnyerte. Az ellenfelek sorában volt az exvilággbajnok Uruguay, valamint Chile, Peru és Ecuador, Brazília nem vett részt a tornában.

Spanyolország labdarugóbajnoka a madridi Athletic Aviacion Club lett. A bajnokságban tizenkét résztvevő volt.

Olasz-német birkozó mérkőzés kerül előntésre március 30-án Bolognában.

Joe Louis újabb győzelme. A fekete nehézsúlyú világbajnok Detroitban a világbajnoki címért Abe Simon ellen küzdött. A százhuszonöt kiló súlyú ökölvívó a tizedik menetig kitünően bírta a küzdelmet és keményen védekezett Joe Louis ellen. A mérkőzés vezetője végül is a tizenharmadik menetben beszüntette a mérkőzést és a fekete világbajnok pontozásos győzelmét hirdette ki.

Ismeri-e Ön a Hangya borokat?

Ha nem, úgy tegyen próbarendelést a Hangya főpincészetnél Aiudon vagy aradi raktáránál, Str. Andrei Muresan 7—9, ahol a legzamatosabb enyedi borok igen előnyös árban beszerezhetők

Megrendelhető telefonon is Aiud 29 vagy A r a d 1465 szám alatt.

sok bánat, izgalom, morfium, táncolás, szerelem már kikezdte. A szemem alatt apró ráncok vannak. Arcom bőre már nem olyan üde, mint volt.

Izmaim rugékonysága sem a régi. Magamnak és neked, kedves naplóm, beismerem, hogy már nem tudok úgy táncolni, mint tudtam. Hamar fáradok, lélegzetem fulladozik, lábaim megfájdulnak. Egy-egy táncszámom után az öltözőben úgy rogyok le, mint valami élettelen tuskó.

Művészetem megtört.

Ugy látom, hogy ezzel már kezdenek mások is tisztába jönni. A színházak és mulatók igazgatói már nem versenyeznek egymással, hogy leszerződjenek. Most már nekem kell ajálkoznom, szerződést kérnem és bizony előfordul már, hogy olykor ilyen választ csapnak szenteskedve az arcomba:

— Végtelenül sajnáljuk, sennora, hogy közönségünket nem szerencsélthetjük az ön vendégszereplésével, azonban már félve előre megcsináltuk műsorunkat és tetemes kötbéreket kellene fizetnünk, ha a sennorát beiktatnánk a műsorba és másokat a kedvéért kiszorítanánk.

Ha olykor kisebb helyiségekbe kapok is szerződést, a felléptidj messze elmarad a régi összeg mögött. De elmarad a régi közönség is. Már nincsenek zsufolt házak, nincsenek drága ajándékok és boldog vagyok, ha olykor virágot kapok.

Nem lakom most London legelőkelőbb szállójában külön fejedelmi lakosztályban, hanem egy kis külvárosi hotelben egyetlen szobában.

Hogy is jutottam enyire.

A mult év elején Kanadába mentem táncolni.

Nagy sikereim voltak.

Férjemenl együtt előkelő társadalmi életet is éltünk és így történt, hogy winniepi vendégszereplésem után a Montreálba szóló szerződés előtt rendelkezésemre álló néhány napot felhasználunk arra, hogy elfogadjuk meghívását egy dalgaztag földbirtokosnak, akinek a Nagy Medvető környékén óriási vadászterülete van. Eduard, a férjem, szenvedélyes vadász volt és oldalom mellett ebben az örömben ritkán lehetett részt.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Az olcsó, de jó minőségű standard gyapju- és pamutszövetek maximális árai

A vásárló közönségnek is tudomása van arról, hogy a közellátási minisztérium kötelezte a textilgyárakat, hogy elegendő mennyiségben állítsanak elő olcsó, de jó minőségű gyapju- és pamutszöveteket

és azokat a minisztérium által meghatározott árban bocsássák a kereskedelem rendelkezésére. A kereskedők számára ugyancsak megjelölte azokat a szabott árakat, amelyekben ezek a népszerű szükségleti cikkek forgalomba hozhatók. A népszerű áruk bevezetésével egyben feloldotta, illetőleg a szabad forgalom tárgyává tette az összes többi gyapju és pamut textil-árukat, amelyeket — mint ismeretes — a közönség az utóbbi hónapokban ugyiszóván szükségletén felül vásárolt össze.

Ilyen körülmények mellett hamarosan elérkezik annak az ideje, hogy a közönség érdeklődése a standard-árak felé irányul, amiért is szükségesnek tartjuk, hogy ezeknek a szabott árakat ismertessük. Ezek az árak az egyes standardizált szöveteknél a következők:

Városi árak, olcsó konfekció cikkek:

Sötétkék 140 cm. széles folyó méterenkénti súly 580—630 gram, kicsinybeni ára 380 lei.

Férfi sportöltönyök részére szükséges szövetek, 140 cm. széles, folyóméterenkénti súly 450—500 gram, kicsinybeni ár 217 lei.

Sima raglánszövet, 140 cm. széles, 110—120 gram folyóméterenkénti súly, kicsinybeni ár 528 lei.

Csikos shtlang szövet, sima és mintás, 140 cm. széles, folyóméterenkénti súly 480—530 gram, kicsinybeni ár 660 lei. Férfikabátok részére szükséges

Női kabáthoz szükséges szövet, 140 cm. széles, folyóméterenkénti súly 540—580 gram, kicsinybeni ár 380 lei.

Tvilli minőségű konfekciószövetek, sötétkék színben, folyóméterenkénti súly 360—390 gram, kicsinybeni ár 667 lei.

Velour-szövetek, sima vagy mintás, 140 cm. széles, folyóméterenkénti súly 1100—1200 gram, kicsinybeni ár 1105 lei.

Női velour anyag, sima, vagy mintás, folyóméterenkénti súly 570—630 gram, 140 cm. széles, kicsinybeni ár 564 lei.

Kasha ruhaanyagok, 90 cm. széles, folyóméterenkénti súly 180—200 gram, kicsinybeni ár 276 lei.

Sötétkék minőségű szövet, 140 cm. széles, folyóméterenkénti súly 430—460 gram, kicsinybeni ár 901 lei.

Különböző színű festett szövet, 180 cm. széles, folyóméterenkénti súly 480 gram, kicsinybeni ár 1022 lei.

Tiszti trenchcoatok részére szükséges gabardin anyagok, 140 cm. széles, folyóméterenkénti súly 500 gram, kicsinybeni ár 1140 lei.

A gyári és nagybani árakon felül a vevő kifizeti a számlabélyeget és a 2 százalékos bélyeget, míg a kicsinybeni árak esetében a vevőt a 2 százalékos bélyeg terheli. Az összes nagy és kiskereskedők

kötelesek állandóan megfelelő mennyiségű standardizált szövetet raktáron tartani és kötelesek félkirakataikba csak standardizált minőségű szöveteket helyezni, a fenti árak feltüntetésével.

Klíring-megállapodás Románia és Dánia között. Kopenhágai jelentés szerint Románia és Dánia között aláírták a klíring-megállapodást. Ugyanakkor egyezmény létesült, melynek értelmében Dánia egy millió dán korona értékben szállít ipari cikkeket és bórúrt Romániának, Románia pedig ugyanilyen értékben takarmányt szállít Dániának.

Megnyílt a vasúti személyforgalom Magyarország és Szovjetországnak között. A tegnapi meginduló személyforgalom Kassa és Levotzra között bonyolódik le. Egyelőre egy vonatpár közlekedik naponta a két ország között.

VALTOZATLAN MARAD A GYÓGYSZEREK ÁRA. Bucuresti jelentés szerint az egyeztetési minisztérium rendelete értelmében a közönség számára, az 1941. áprilisában kiadott hivatalos gyógyszerészeti árszabályzatban feltüntetett gyógyszerkülönlegességek ára változatlan marad.

A lugosi kereskedelmi kamara vezetésének beiktatása. Jelentettük, hogy a nemzetgazdasági miniszter a lugosi (lugosi) kereskedelmi és iparkamara élére új ideiglenes bizottságot nevezett ki. A bizottság tagjai most letették az esküt a törvényszéki főnök kezébe és Popescu Grigore elnöke alatt megkezdtek működésüket.

AZ EGYSÉGES LISZT ELADÁSA. A Timis-Torontal megyei prefektúra az egyeztetési minisztérium 157. számú és a hivatalos lap március 4-iki számában közölt határozata alapján értesíti a megyében levő és a lisztnak nyában, valamint kicsinyben való árusításával foglalkozó liszterakatokat, hogy az egységes liszttel történő ellátásuk a prefektúra március 17-én kiadott utasítása szerint történik. A lisztraktárok a lisztmennyiségüket kisebb mennyiségre felosztva adják el, hogy ezáltal a háztartások szükségleteit fedezni tudják. A pékek nem süthetnek több kenyeret, mint amennyit számukra engedélyeztek. Eppen így szombaton sem süthetnek a megszokottnál több kenyeret. A pékek egy-egy vevőjüknek nem adhatnak el több kenyeret, hanem a sült mennyiséget vevőik között kell megosztani.

Hus- és vajhiány Lugojon. A fővárosi Timpul című napilap szövegesen, hogy az utóbbi napokban Lugojon hus- és vajhiány mutatkozik.

Fivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalék felárral: Dollár 211.65—217.97, svájci frank 49.16—50.61. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.78—33.40, francia frank 3.24—3.31, német márka 49—50 felár nélkül), olasz lira 5.50 (felár nélkül), pengő 26.50—27 (felár nélkül), csehszlovák korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török lira 82.92—

MŰVÉSZET

Pataky Sándor műteremében

Pataky Sándor festőművészt, a kitünő akvarellistát látogattuk meg aradi otthonában. Jól ismerik őt művei révén Timişoara (Temesvárott), de nagyra-becsülik a kényes művészet kiváló képviselőjét a legszélesebb nemzetközi vonatkozásban is. Képei szilárd maradó értékét képviselnek ama lelki tartalomnál fogva, mely minden esetvonásán átsugárzik. Eleményszerű gazdagsággal bírnak a képek, mert egyformán élvezhetjük bennük egy nagykulturájú művészlelek nemes poézisét és az interpretálásban feltáruló mélységes nagy természetsszeretetét. A szabad természet, ez Pataky Sándor igazi eleme, itt bontakozik ki egész szélességében az ő finomsága, ereje, szüntelenül megújuló művészete. Legújabb alkotásai is eme ifjú termékenység üdeségében ragyognak, ahogy vázrajt sorra vesszük a napfényes műteremben. Mélységesen élménydus a májusi nap. Olyan erő van ebben az akvarellben, hogy majdnem olajfestményként hat. A ködös idő viszont gyöngéd tónusaival kap meg. Csak hozzáértő tudja igazában értékelni ezt a festőt bravurt, mely a papír és festék legvégső lehetőségeit is kimeríti. Kőd a Nyíl partján, a legnagyobb angol mesterekre emlékeztet, míg a Körösparti leány a kompozíció eredetiségével kap meg. Nagyszerűen hat a Torockói utca is, a ház, a fal, a tetők és az ut remek összefoglalásában. A Falusi tánc is bravuros a mozgás és élet páratlan elevenességével. A Napos tában a természet égő, forró harmóniáját élvezhetjük, míg a Harmatos reggel a poézis minden finomságával ragyog. Egy izig-vérig művészember érzékeny lelki-világába nyujt betekintést e nagyszerű gyűjtemény, mely a gyönyörűség tartós élményét jelenti számunkra még akkor is, mikor már rég elhagytuk a műtermet. A festészet oly magaslatait jelenti Pataky Sándor képei, ahova csak a ritka nagy kiváltsított tehetségeknek van olykor módjuk felemelkedni.

Rádió

VASARNAP, MÁRCIUS 23-AN.

Bucuresti: 7.30: Reggeli hangverseny és hírek. 9.30: Istenisztelet közvetítése. 12.30: Karének. 13.15: Rádió-híradó. 13.30: Hangverseny. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: A hangverseny folytatása. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Kulturális hírek. 15: Katonák órája. 16.30: Kívánság hangverseny közvetítése Berlinből. 18: Mezőgazdasági hírek. 18.10: Hangverseny. 19.10: Hangverseny. 19.10: Vidám negyedóra. 19.25: Ének, hangverseny. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó. 20.10: A rádiózenekar hangversenye. 21.15: Hangjáték. 22: Sport. 22.20: Könnyű zene. 23.15: Német és olasz nyelvű hírek. 23.30: Táncczene. 24: Francia és angol nyelvű hírek. 0.15: Könnyű tarkazene.

Budapest I: 9: Hanglezetek. 9.45: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. 11: Közvetítés a terézvárosi plébániatemplomból. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Székesfehérvári zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglezetek. 16: Mezőgazdáknek. 16.45: Magyar-jugoszláv labdarugómérkőzés (második féldő). 17.30: Régi találós-mesék (előadás). 18: Hírek. 19: Ady tavaszi versei. 19.15: Enekari hangverseny. 20: Hírek. 20.30: Vecsey Ferenc emlékezete (előadás hanglezetekkel). 20.45: Zenebohócok (Commedia dell'arte 3 felvonásban. Irta Zilahy Lajos, zenéjét szerzte Lavotta Rezső). 22.15: Holéczy tánczenekara. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. Cselényi énekszámaival. 24.25: Táncclezetek. 1: Hírek.

Budapest II: 12: Cigányzene. 16.05: Szalonötös. 19: Cigányzene. 20: Enekszámok zongorakísérettel. 20.30: Pest-budai építészet (előadás). 21: Hírek. 21.10: Katonazenekar. 22.10: Az író és a hősnő (előadás).

HÉTFŐN, MÁRCIUS 24-ÉN.

Bucuresti: 6.45: Reggeli hangverseny és hírek. 12.30: Szláv zene. 13.15: Rádióhíradó. 13.30: Hangverseny. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: A hangverseny folytatása. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: Zenekari hangverseny. 15: Kulturális hírek. 15.15: Hanglezetek. 18: Operarészletek. 18.30: Diákzenekar hangversenye Brasovból. 19.05: Irodalmi hírek. 19.20: Hangverseny. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó. 20.10: aHanglezetek. 20.45: Előadás. 21: Olasz óra. 22: Sport. 22.20: Keringők. 22.45: Zongorahangverseny. 23.15: Német és olasz nyelvű hírek. 23.30: Francia operarészletek. 24: Francia és angol nyelvű hírek. 0.15: Könnyű zene.

Budapest I: 7.45: Torna, hírek, hanglezetek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.10: Zenekari hangverseny. 13.40: Hírek. 14.30: Zenekari hangverseny. 15.30: Hírek. 16.20: Táncczene. 17.15: Diákfelőra. 17.45: Hírek. 18.15: Hanglezetek. 18.45: Előadás. 19: Felolvasás. 19.30: Cigányzene. 20: Magyar, német és román nyelvű hírek. 20.20: Zenekari hangverseny. 20.40: A filharmonikusok hangversenye. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 24: Hírek. 0.30: Hanglezetek.

Korber-ékszeretek

a legdivatosabb minták szerint készülnek. Ékszer- és óra/avitások! Mérsékelt árak!

KORBER ISTVAN, Timişoara (Temesvár)

1. Strada Caruso 3, (Kossák fényképész mellett)

Apróhirdetések

Fémnyomó segédet keresek. Szabó Lajos, Arad, Calea Saguna 110. (2015)

Jól főző mindenféle azonnali belépésre kerestek. I. Str. Scipio 2. (A Loga és Carmen Sylva körutak között.) (680)

Kefegyár keres azonnala mestert, aki stancolt és szóróruhoz ért. Cim a kiadóban. Timisoara. (553)

Tanulót vagy tanuló lányt keres Foto Sport, Arad, Str. Eminescu 2. (682)

Kárpitos házakhoz ajánlkozok, újat, átalakítást olcsón válllok. Levelezőlaphívásra azonnal jövök. Timisoara (Temesvár), IV., Str. Fröbl 41, ajtó 10. (561)

Házhely olcsón eladó. Timisoara (Temesvár), III., Str. Leda 5, délután 6 óra után. (557)

Tanoncot, négy középiskolai végzettséggel, felvesz fogászati laboratórium. Timisoara (Temesvár), I., Str. Vlad Delamarina 1, II. emelet. (554)

Mindenféle vagy bejárónő felvétetik. Arad, Str. Saguna 8. (Gyermekkorház mellett.) (690)

Tanuló és fizető lányokat felveszünk. Érdeklődni Arad, Str. Goldis 6, János. (2037)

Cipészsegédet azonnal felvesz állandó munkára Dobay Ferenc, Timisoara (Temesvár), II., Str. Stefan cel Mare 10. (559)

Angol és francia munkásokat felvesz Heldszalon, Timisoara (Temesvár), I., Lloyd-sor, Dauerbach-palota. (531)

Háasz ingatlantörzsi iroda

Arad, Strada Eminescu 20-22

Telefon 22-24

Fogalkozik ingatlanok vételével, eladásával

Gyermeknevelő állást keres kisebb gyermekekhez, csecsemőhöz is. Április 1. vagy 15-re. Ajánlatokat „Megbízható” jellegére a Timisoara (Temesvár) kiadóba kérem. (548)

Özvegy urinő 10 éves gyakorlattal kimenne háztartásvezetőnek vagy kulcsárnak nagy birtokra vagy pusztára. Ajánlatokat „Megbízható” jellegére Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. (2045)

Paplanvarrónő olcsón válllok munkát, újat, átalakítást, házon és házon kívül. Ugyanott egy kisebb gömbölyű macrame terítő eladó. Timisoara (Temesvár), IV., Str. J. Vacarescu 15, I. em. ajtó 15. (562)

A Neptun-fürdőből kilétem, csak házhöz ajánlkozom, abonenseket is válllok. Szívesből telefon 31-77, Spitzer fodrász, Timisoara (Temesvár), II., Str. Timocului 31. (516)

2-szobás fürdőszobás, esetleg kertlakást keresek közel villamos megállóhoz május 1-re. Ajánlatokat „Pontosan fizetek” jellegére a kiadóba kérek. (603)

Teljes ellátással keresek két személy részére butorozott, tiszta szobát lehetőleg fürdőszoba-használattal Timisoara (Temesvár), Brancoveanu-utca 44, földszint balra. (627)

Fűt mellett 3 szobás összkomfortos villa szuterénnal 1.000.000 leierre Piac-tér közelében szilárd emeletes ház 10 százalékos bérjövédellel 1.200.000 leierre

Fergethas utvonaton kettős ház 3x2 szoba-konyha lakással 800.000 leierre Belvárosi magánház 4 szoba, elő-, fürdő és c-élőszobával, pincével 580 ezer leierre eladó.

Lőrinc ingatlaniroda Arad, Eminescu-n. 24

Keresek 2 személy részére 1. vagy 2-szobás komfortos lakást a III. kerületben vagy IV. kerület elején. „Pontos fizető” jellegére. (558)

Modern lakásban zsidó uricsalódnál keresek különbejárta szobát, butorozatlanul, fürdőszobahasználattal, nem zónában. Cimeket a „Favorit”-boyhoz kérem. (564)

Butorozott szoba fürdőszobahasználattal uriembernek kiadó. Arad, Str. Eminescu 40, ajtó 6. (2040)

Szőnyeg- és kézimunka mintakönyvek, valamint egyéni tervezési minták, könyvritkaságok dus választékban kaphatók. Tiosici könyvantikvárium, Arad, Str. Matei Corvin. (2042)

Nem egyszerű szavak, hanem valóság

Ha körzetünk birtokában van, megkaphat bármilyen tisztogatást, vegyi tisztítást, festést, kalapjavítást, vasatást vagy ruha, lehelemű javítást, harsnyaszem felszedést, narinya javítást, nyakkendő javítást, boy szögálatot, ondolást, manikűrt a lakáson. Lakások szerzését, vagy kiadását, áruk vételét, eladását, azonkívül kezdve a logorvosától, moziknál, állami sorsjegyné kedvezményekben és szeszi. Kérje karnetun. et. Győződjön meg előbb, akkor „UTILCOMERT” Timisoara (Temesvár) telefon 25 69, 20 80

Modern kétszobás lakást keresek május 1-re esetleg azonnala. Ajánlatok Timisoara (Temesvár), 13-16 telefonszám alá. (551)

Belvárosban, Aradon, 3 szobás összkomfortos lakást keresek. Cimem Rudolf Mossenál, Arad, Str. Eminescu 8. (683)

Aradon a Belvárosban háromszobás összkomfortos lakást keresek. Ajánlatot „Rendes lakó” jellegére Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8, alá kérek. (641)

Keresek április 1-re 2-szobás modern lakást. Ajánlatokat „Carte” jellegére a kiadóba Timisoara (Temesvár) kérem. (547)

Veszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, íróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Bidarui butorizlet, Timisoara (Temesvár), IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (550)
Teljes lakásberendezéseket, belföldi és keleti szőnyeget, antik és modern butort, varrógépet, ezüstöt, nemes porcellánt, Timisoara (Temesvár), Aradon valamint az ország bármely más helyén veszünk a legmagasabb áron. Tempo bizományi üzlet, Arad, Bulev. Regina Maria 12 Telefon 19-75. (518)

Hangya naplárak

második kiadásából még egy kevés számú példány kapható a Déli Hírre kiadóhivatalában, esetleg a pénz előzetes beküldése után is megrendelhető. Ára 24 lei.

Kis esztergapad eladó. Sambura, Arad, Calea Banatului 12. (2039)

Egy jó fagyalt-aparátust megvételre keresek. Cofetaria Pintér, Déva. (536)

Könyvbarátok figyelem!

Mie őtt bármilyen könyvet vásárolna, keresse fel a

Tiosici könyvantikváriumot

Gazdag választék bármilyen nyelvű modern és klasszikus regényekben, szakkönyvekben, (különösen gazdasági művekben) német-magyar szótárakban, lexikonokban, tudományos művekben, stc., stb. Vidéki megrendeléseket szonnal eszközölünk! Könyvtárakat állandóan vásárolunk! Kölesnkönyvárunkban előnyös feltételek mellett mindenkor a legmodernebb műveket olvashatja!
TIOSIC: könyvantikvárium és kölesnkönyvtár. Arad, Str. Matei Corvin (V. Fekete kulya-épület)

Veszek bélyeget. Schibek J. Timisoara (Temesvár), III., Piata Adamachi 4. (543)

Híres tájkép-festő értékes műve eladó. Csakis műértők érdeklődjenek. Cim a timisoara (temesvári) kiadóban. (544)

Vennék az átengedett területen ingatlant 5-6 millió lei értékben. Ajánlatokat kérek „Millió” jellegére a timisoara (temesvári) kiadóhivatalba. (545)

Nyáralóhely, mely tiz szobából, ebédlőből, konyhából és körülbelül 2 holdas park, uszmedencéből áll, teljes berendezéssel eladó. Cim a timisoara (temesvári) kiadóban. (541)

Eladó egyenként is 6-os M. A. V. golyós cséplő No. 15.948, Oil-Pul traktor és magánjáró kazánok, Cserét is csinálók. Merkovic Géza, Timisoara (Temesvár), IV., Strada Fröbl 46. (527)

Veszek használt biliárdokat. Ajánlatokat kérek Hencz János, Timisoara (Temesvár), IV., Str. Fröbl 46, alá. (539)

Cseréphályhát, takaréktűzhely, fürdőkályhát és zománcozott fürdőkádát keresek megvételre. Kratky, Timisoara (Temesvár), II., Str. Gloriei 2. (567)

Egy sötétszürke vadonatúj felöltő eladó. Muresel, Árkosi-garázs. (2038)

Gyermekkocsi, jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Timisoara (Temesvár), II., Str. Petre Tegle 1, I. em. ajtó 6. (642)

Zenei lexikont és egyéb könyveket sürgősen keresünk megvételre, Tiosici könyvantikvárium, Arad, Str. Matei Corvin. (2043)

Saválófémét (cromnickel) keresek megvételre. Hulladékot is. Zombori, Arad, Str. Metianu 15. (2017)

Házat lakóval megvételre keresek. Cimeket „Komoly vevő” jellegére a timisoara (Temesvár) kiadóba kérek. (552)

Concentrásiól hazajöttem s újból válllok mindennemű szállítást

teherautóval

Kőrösi Ferenc, Timisoara (Temesvár)

V., Ronaş, Str. Pictorial Aman 28

Telefon 22-15

Részgyéj éjjeli-szekerénnyel és különálló sodrony eladók. Arad, Bulev. Carol 51. (2036)

Irodai berendezés, tűzmentes irattári szekrény, írógépek eladók. Arad, Str. Horia 2, I. em. 4. (2034)

Eladó egy szép masszív dióhálszoba hajlított, új állapotban, ára 45.000 lei, Valamint modern konyha is. Timisoara (Temesvár), IV., Str. Fröbl 50. (566)

Perzsa-bunda, jó állapotban, nagy alakra, 2 drb. ezüst róka, megvételre kerestetik. Cimeket „Perzsa-bunda” jellegére a kiadóba kérek. (520)

Cipő- és eszimatlapa

v zhatlanná váltuk s ötszörannyi ideig tart, ha „TARZAN” talpkonzerválással bekenti Ára 30 lei Kapható minden jóob üzletben, drogériákban, illatszertárban és címűzetben. Timisoarai képviselőit.

FRANZ ELGES, Piafa Axente Sever 14

Régi zongora olcsón eladó. Timisoara (Temesvár), III., Str. Sarcul 14, a Ghircoi-ut mentén. (565)

Kisebb családi ház beépítetlen telekkel, Timisoara (Temesvár), III., Str. Lidia 62, eladó. Érdeklődni Sárga rigó vendéglőben. (563)

Egy általános takarítás lakásában legfeljebb 1 órát vesz igénybe. Olcsón és minden zavar nélkül el nézzük „UTILCOMERT” Timisoara (Temesvár) Telefon 25-68

Tavaszi kabátot 16-17 éves fiatal leány részére megvételre keresek. Cimeket kérem a timisoara (temesvári) kiadóba leadni. (655)

Kisebb rövidruizlet a IV. kerületben megvételre kerestetik. Cimeket „Uj üzlet” jellegére a kiadóba kérek. (613)

Jó állapotban levő használt személyautót keresek megvételre. Cimeket „Jó gumi” jellegére a timisoara (temesvári) kiadóhivatalba kérek.

Üzlethelyiség a IV. kerületben a Piata Dragalinától a Máriáig kerestetik. Cimeket „Rövidáru” jellegére a kiadóba kérek. (614)

3 szobából álló irodának, raktárnak alkalmas helyiség, Arad központjában, azonnala kiadó. Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (637)

Allatszerető embernek odaajándékoznam nőstény spaniel kutyámat. Fehér-sárga foltokkal. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (640)

Jómeneteli borbély és fodrászüzlet olcsón átadó. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (2028)

Kézmunkák készítését, ugymint horgolást, kelimvarrást, szőnyegkészítést, aszurozást, himzést stb. olcsón válllok. Cimem Rudolf Mossenál, Arad, Str. Eminescu 8. (652)

Korrekt szakképzett keresztény keres 500.000-1.000.000 leig biztos fedezetre jól jövedelmező vállalathoz társat. Szaktudás nem kell, lehet csendes társ is. Vallás nem számít. Ajánlatokat „Szakember” jellegére a timisoara (temesvári) kiadóba kérek. (560)

Bánati nyáralóban kiadó teljesen berendezett kis penzió és vegyeskereskedés teljes felszereléssel, havi házbér 2000 lei. A vezetéshez cca 50-100.000 lei szükséges. Érdeklődni lehet Timisoara (Temesvár), II., Str. Moise Nicoara 8, a háztulajdonosnál. Telefon 27-75. (549)

Belvárosi emeletes ház 1.350.000, kétszobás, fürdőszobás 400.000, perneavai kertés ház 200.000 leierre eladó. Patria telek 300.000. Házeladásokat gyorsan eszközölök. Elemér. Arad, Bratianu 5. (2032)

Bérelnek Aradon vagy közelében 3-4 holdnyi földet lakással. Cimeket Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8, alá kérek. (2046)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett apánk, nagyapánk és rokonunk

Schlosser Henrik

életének 76-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap, március 23-án, délután 4 órakor történik a zsidótemető halottasházából.

A gyászoló család.

HAZAK
FÖLD
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK

ELADASA
VÉTELE
CSERÉJE

minden árfokozatban
HATSHEK ÜGYNÖKSÉG
Arad, Bulv. Carol 46. Telefon 16-95.